

Մեր

հիշողության

պաշարները

Շոշափելի հիշողություն

Մի 2արք

գրքեր

փոխաբերական
հիշողությունը
երեխաներ մոտ
զարգացնելու
համար

Մեր հիշողության պաշարները

Ի.Յ.Մատյուզին,Տ.Յ.Ասկոչենսկայա,Ի.Ա.Բոնկ

Շոշափելի հիշողություն

Մի շարք գրքեր փոխաբերական հշողությունը երեխաներ մոտ
զարգացնելու համար

ՆՎԿ <<Էյդոս կենտրոն>>,Մոսկվա 1991

Ի.Յ.Մատյուզին,Տ.Յ.Ասկոչենսկայա,Ի.Ա.Բոնկ 1991

Խմբագիր. Վ.Ի.Արտեմենկով. նկարիչ.Դ.Վ.Սերդյուկով

Գործնական հոգեբանության դասեր

Պայծառ պաստառներում և գովազդային թերթի սյունակներում հաճախ հայտնվում են հայտարարություններ՝ ժամանակակից մոզերի և կախարդներ, որոնք, ինտելեկտուալ մկաները խաղացնելով, ցուցադրում են հրաշքներ մեր հիշողությունից: Նրանք բեմ բարձրանալով և ձեր աչքերի առջև սխրանքներ են գործում, անփույթ քցելով ծանրաձողը անիրական ծանրությունով ծանրաձողը չկշռված հիշողության բեռով, ուշադրություն և ինտելեկտը: Հրում վարժություն... և հիշում ես երկար բառերի շարք կրկին հրում վարժություն... և ակնթարթային բազմապատկում մեծ մաթեմատիկական արժեքներ... Մոզերը մեկը մյետսի ետեվից նետում են ինտելեկտուալ ծանրաքարերը, իսկ հանդիսատեսը նայում է դրան շուշը պահած և թեթև նախանձով:

Ահա բոլորովին այլ տեսարան-լիքը դժբախտություն և մարդկանց ցավոտ կյանք:

Ե՛վ դրանից լսվում է բառեր:

Ես այսօր լիքը աշխատանք ունեմ.

Պետք է հիշողությունը միջև վերջ սպանել,

Պետք է հոգին քարանա,

Պետք է նորից սովորել ապրել:

Այս տողերի հետևում Աննա Ախմատովի, սեղան է հակադրելով թատերական բեմի հնարքները, երբ բացահայտվում է իրական հոգեբանական ճշմարտությունը անհատի անկախության ներքին գործունեության մասին: Ամեն մեկը, և բեմի մոզերը և հանդիսատեսը դիտելով ֆենոմենալ հիշողության հրաշալիքները, հուսահատությունից այն կողմ բանաստեղծը, զբաղված է մի գործով-ինքներս մեզ դարձնելով:

Կարաս հրամայես քեզ մոռանալ, սպանել հիշողությունը, կարելի է վերջապես տիրապետում է մեր տեսողական պատկերների աշխարհը հիշելու արվեստին: Գլխավորը միայն հասկանալ, որ իրական գործնական հոգեբանությունը շինարարական գիտությունն է, ձևավորման, աճեցնելով և նախագծել մարդկային աշխարհը:

Իր հերթին այնպիսի գործնական հոգեբանության ներդրումը, ինչպիսին է անհատական վարքագիծը յուրացնելու մշակույթը, գրքերի շարք պատրաստված Իգոր Մատյուգինի և իր կոլեգաների կողմից:

Ձեռնարկների այս շարքը անվանվել է՝ մեր հիշողության պաշարները: Այնուամենայնիվ, այս բոլոր առավելությունների իմաստը ոչ միայն և ոչ այնքան ինքնին է պահուստները մեծացնելու համար: Դա ավելի լայն է: Իգոր Մատյուգինի ձեռնարկները սովորեցնում են նրան, թե ինչպես տիրապետել իր պահվածքին: Այս գործի շնորհիվ ցանկացած մարդ, երեխա, մեծահասակ, հանճարեղ հոգեբանի խոսքերով Լ.Ս.Վիգոտսկոգո, այժմ ուղակի չի օգտագործում իր ուղեղը այլ սկսում է տիրել նրան:

Ե՛վ ով գիտի, կարող է պատահել, գործնական հոգեբանության դասեր, ամենադժվար արվեստի դասերը գերակշռում ինքն իրեն, կգա օգնության այն ժամանակ երբ ճակատակիրը կպահանջի <<...նորից սովորել ապրել>>:

Փոխնախագահ

ԻՍՀՄ-ի հոգեբանների հասարակության

Հոգեբանության դոկտոր

Ալեքսանդր Ասմոլով

Միտելի ընկեր!

Այս գրքում քո առջև կբացվի հետաքրքիր զգացողությունների աշխարհ և պատկերներ:

Դու կծանոթանաս նոր խաղերի հետ, որոնք քեզ թույլ կտան ավելի պայծառ ընդունել շրջակա աշխարհը, կգարգանա քո պատկերացումը, կլավանա հիշողությունը, կգտվորացնեն ազատվել տհաճ ապրումներից:

Այստեղ մեք քեզ կպատմենք շատ հետաքրքիր հիշողության տեսակի մասին դա՝ շոշափելի հիշողություն է:

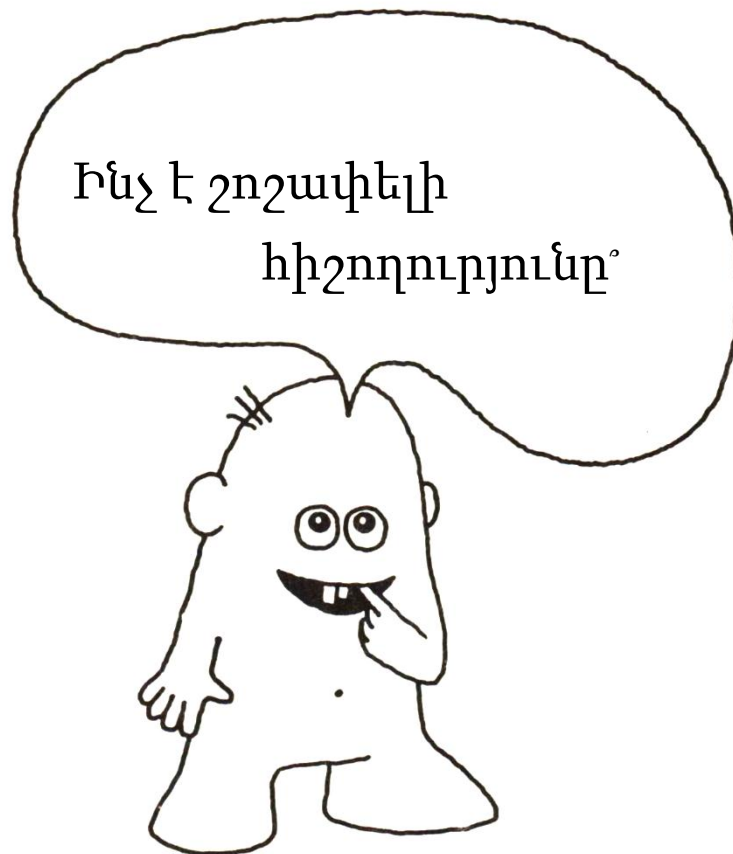
Երբ սկսես կարդալ գիրքը, աշխատի չվազել առաջ, ինչ իմաստ կա խաղալու եթե գիտես ճիշտ պատասխանը:

Ամեն խաղի համար դու կստանաս որոշակի քանակությամբ միավորներ: Գրիր դրանք: Երբ դու կարդաս այս գիրքը մինչև վերջ դու կհաշվես միավորները ու կիմանաս լավ է արդյոք քո շոշափելի հիշողությունը:

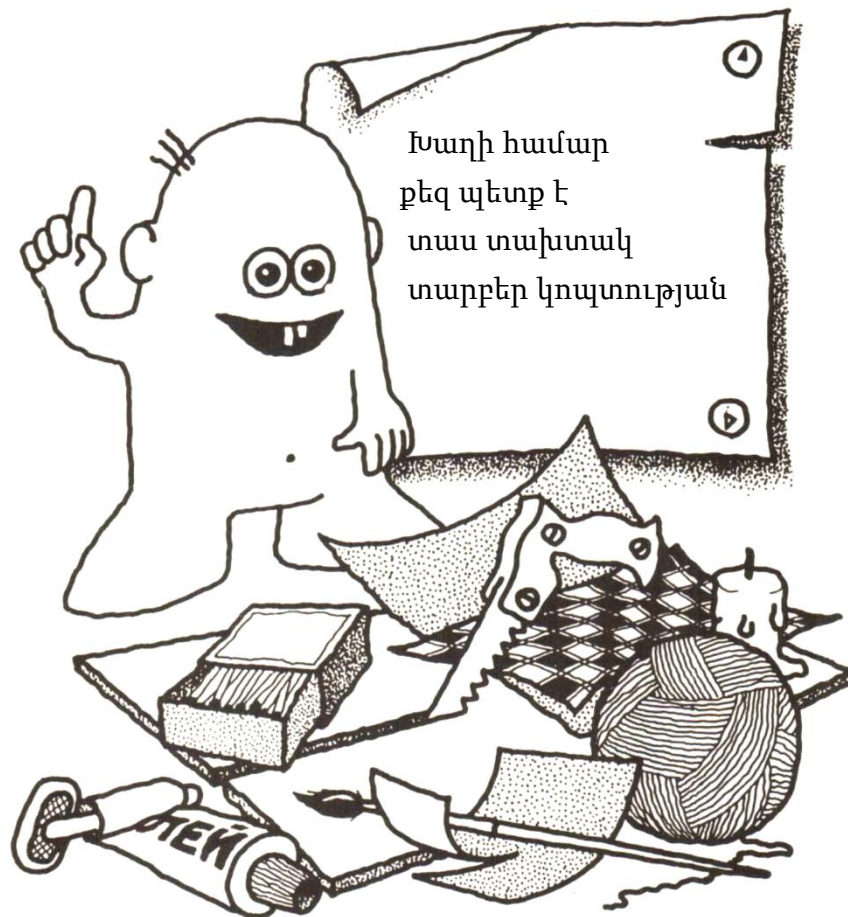
Խնդիրները քեզ կօգնեն լուծել մեր աշակերտները՝ Իռան և Ալյոշան:

Հաջողություն ենք մաղթում!

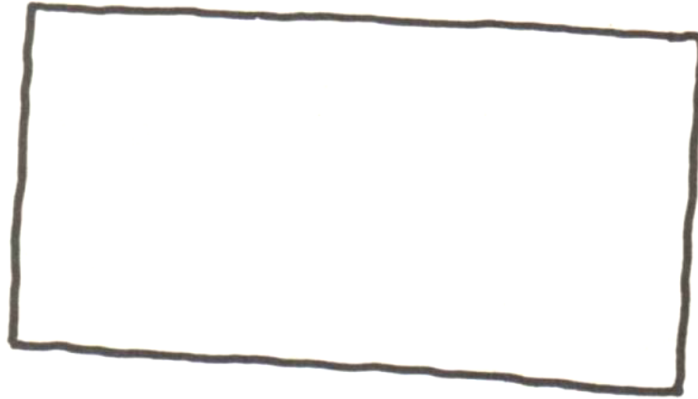
Շոշափելի հիշողությունը - դա հնարավորություն է հիշելու զգացողությունները տարբեր առարկաների դիպչելիս:

Պատրաստել դրանք դժվար չէ....

Դրա համար պետք կգա սովորաթուղթ,մորթի,կտորներ կտորից,պարան և այլ նյութեր,որոնք հեշտ կգտնես տանը:

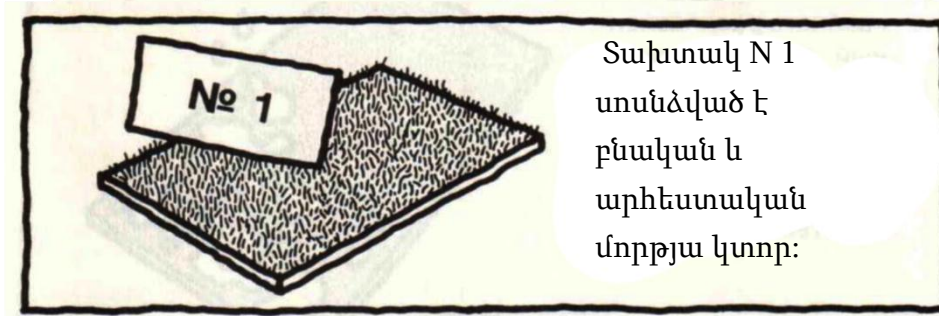
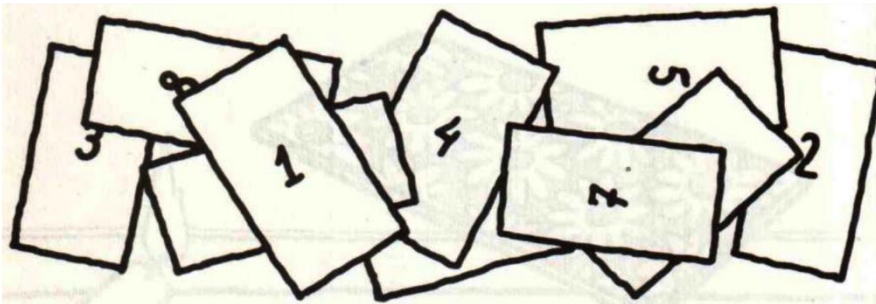
Կտրիր հաստ ստվարաթղթից, նրբատախտակ կամ այլ ցանկացած նյութից տասն տախտակ մոտավոր այս չափի.

Մեկ սովորական համարից 1-ից մինչև 10, այսպես.

ամեն տախտակի կոմը գրիր դրանք:

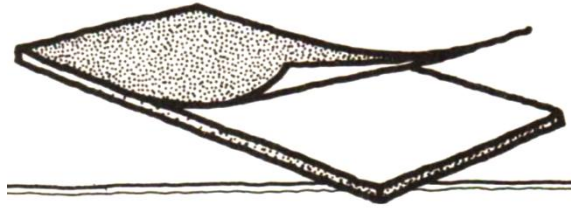
Բոլոր տախտակները պետք է լինեն տարբեր հպումից:

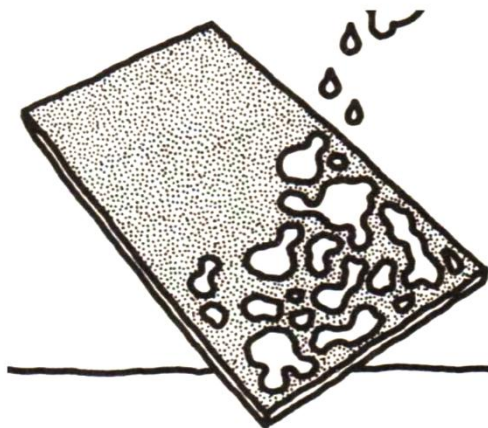
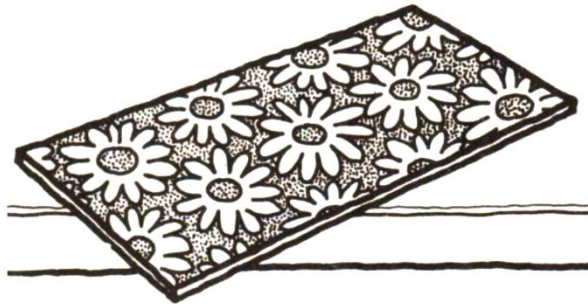

Տախտակ N 2 պետք է լինի կոշտ կամ անհարթ:

Դրա համար լավ կլինի օգտագործել հուսալի թուղթ:

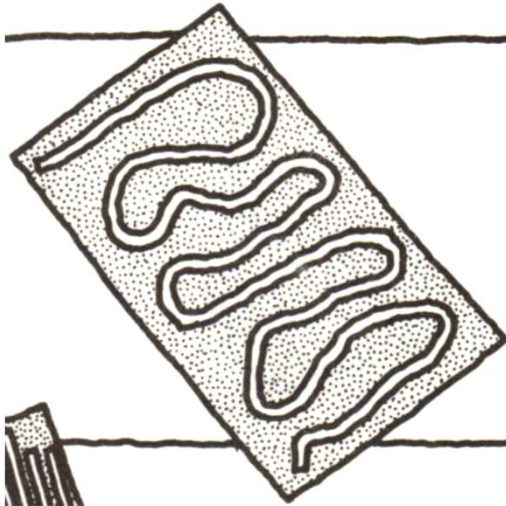

Տախտակ N 3 սոսնձիր կտոր ինչ-որ կտորից բայկա կամ ֆլանելի:

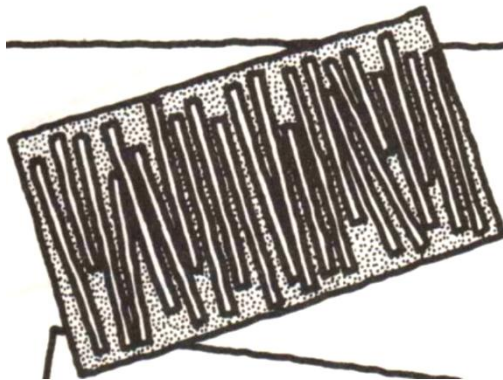

Տախտակ N 4 պետք է կաթացնել հալված մով,որպեսզի մակերևույթին ձևավորվի սառեցված կաթիլներ:Ահա մոտավոր թե ինչ պետք է ստացվի.

Տախտակ N 5,վերցրու պարան կամ հաստ ժանյակ և սոսնձիր դա տախտակի վրա:

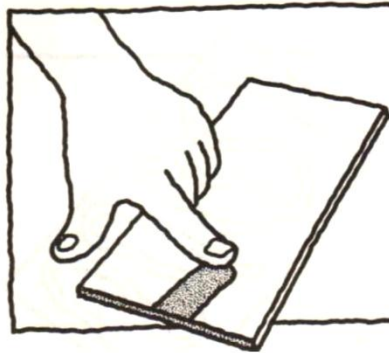
Տախտակ N 6,պետք է լուցկի կամ ինչ-որ փոքր փայտիկներ:

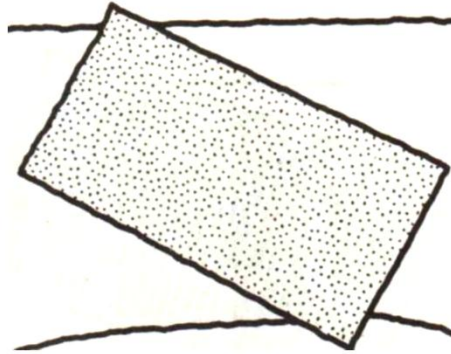
Տախտակ N 7,նորց լուցկի,բայց դրանք պետք է կոտրել և խառըր սոսնձել,այսպես.

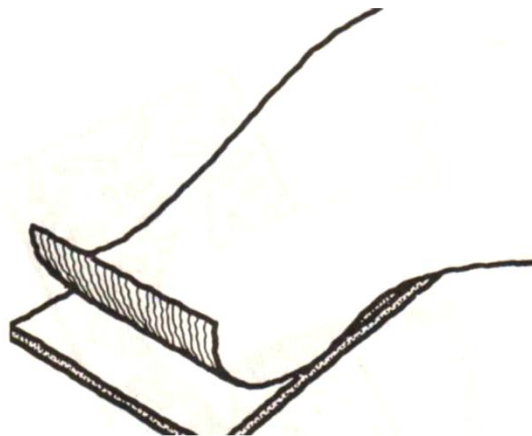
N 8 տախտակի երեսը պետք է լինի իդեալական հարթ: Հարմար է սա՝ պոլիէթիլային տոպրակ, մոմլաթ, փայլաթուղթ կամ ինչ-որ նման բան:

Տախտակ N 9, սոսնձի թավշյա կամ ինչ-որ թավշյա կտոր: Կարող ես օգտագործել թավշյա թուղթ կամ զամշ:

Վերջին տախտակ N 10 սոսնձի ինչ-որ փխրուն կտոր, օրինակ՝ ջինս:

Տախտակները պատրաստ են, սկսենք խաղալ:

Խաղ 1

Դասավորիր տախտակները թարթով ըստ հերթականության 1-ից մինչև 10 համարները ներքև:

Հիմա ուշադիր կարդա խնդիրը սկզբից մինչև վերջ, որոհետև դու դա պետք է կատարես ՓԱԿ ԱԶՔԵՐՈՎ:

Դու պետք է փակես աչքերտ և ուշադիր, առանց շտապելու շոշափել բոլոր տախտակների մակերեսը: Աշխատիր հիշել, ինչպիսին է դիպչումը, և ինչ հերթականությամբ են դրված:

Հիշիր, խառնիր դրանք. Աչքերտ մի բացիր:

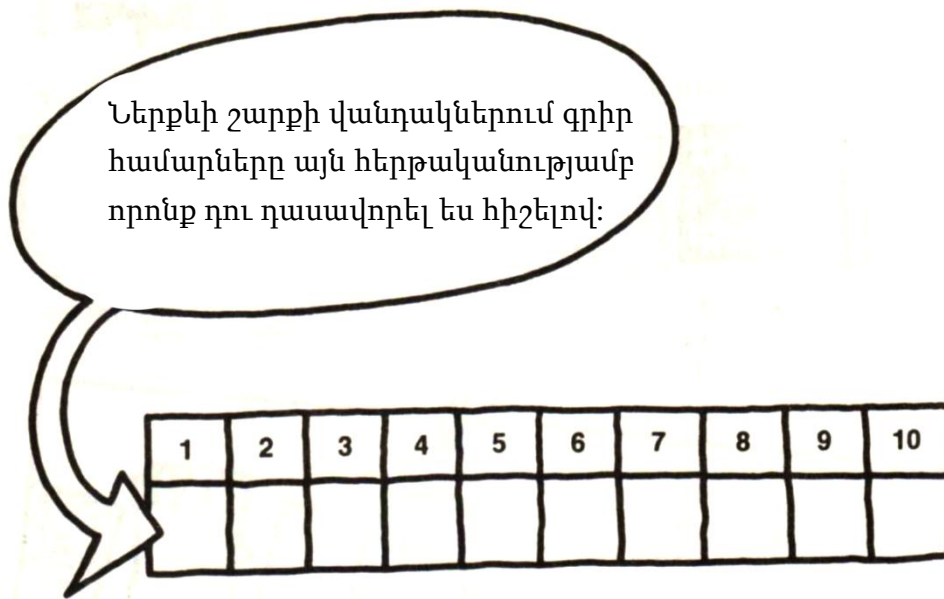

Հետո փորձիր շոշափելով դասավորել տախտակները ըստ հերթականության:

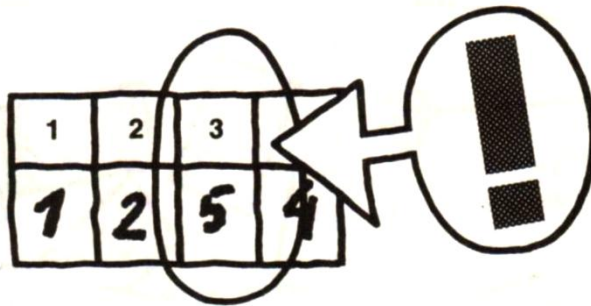

Դասավորեցիր?
Թերթիր էջը:

Արի ստուգենք, ճիշտ ես կատարել վարժությունը:

Երբ վերևի և ներքևի թիվը չի համապատասխանում՝ դա սխալ է:

Հաշվիր սխալներիտ քանակը:

Հաջորդ էջում դու կտեսնես, թե քանի միավոր ես ստանում այս խաղի համար:

Գտիր պատասխանների միջից քոնը:

Ոչ մի սխալ-10 միավոր

Մեկ-երկու-8 միավոր

Երեք-չորս-5 միավոր

Հինգ-վեց-3 միավոր

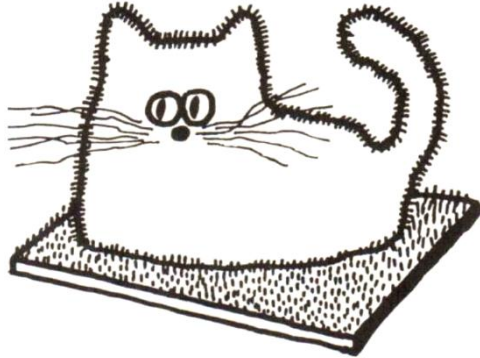
Վեց սխալից շատ-1 միավոր

Խաղ 2

Վերցրու տախտակ N 1-ը:Փակիր աչքերտ և ձեռք տուր դրանք:Ինչ է քեզ հիշացնում նրա մակերեսը?

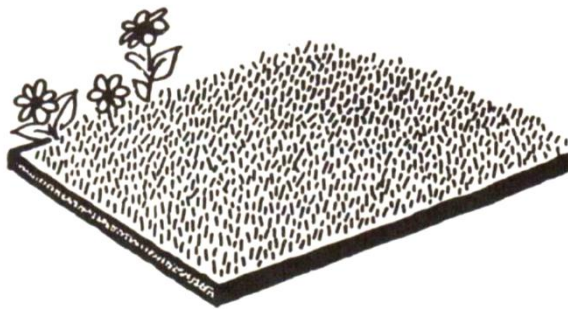
Իռան ձեռք տվեց այդ տախտակը և

ասեց,որ դա նման է ԿԱՏՎԻ

կամ ՇՈՒԲԱՅԻ

կամ ԿԱՐՃ ՔԱՂԱԾ ԽՈՏԻ:

դրան,

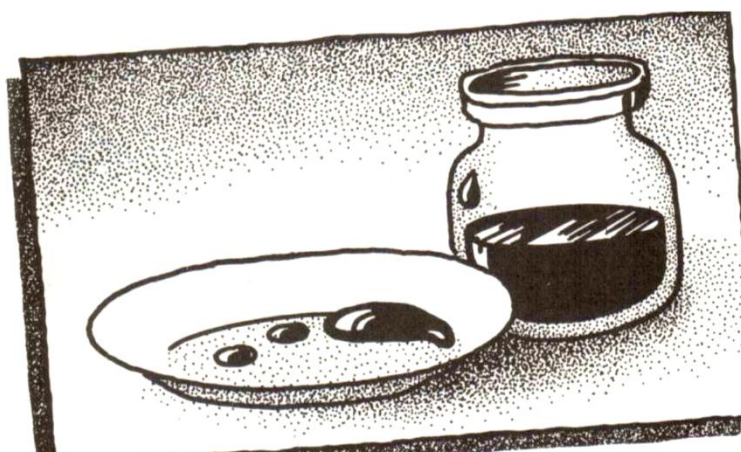
Հիմա ձեռք տուր տախտակ N 4-ը:Այոջան,դիպչելով

ՄԱՍՈՒՌՆԵՐԸ:

պատկերացնում է ՃԱՀԻՃ ՄԵՋ ԵՂԱԾ

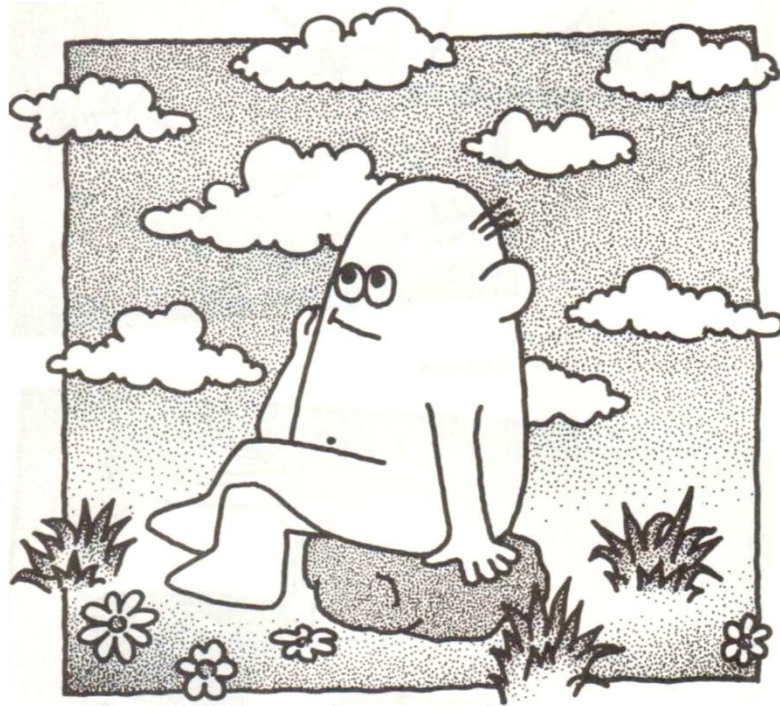

կամ ՏԵՄՆՈՒՄ է սառած
ՄՈՒՐԱԲԱՅԻ կաթիլները
ափսեի մեջ:

Իսկ դու ինչ ես պատկերացնում, երբ փակ աչքերով դիպչում ես այդ տախտակներին?
Տեսնում ու ինչ-որ բան այդ պահին?

Աշխատիր հասնել նրան, որ աչքերիտ առջև հայտնվի նկար: Մի շտապիր: Նկարը կարող է
մաինգամից չհայտնվել: Պետք է կենտրոնանալ և լավ պատկերացնել դա:

Նկարները կարող են տարբեր լինել: Օրինակ, տախտակ N 1-ը շատերին հիշացնում է
կատու: Բայց ամեն մեկը տարբեր է տեսնում այդ կատվին:

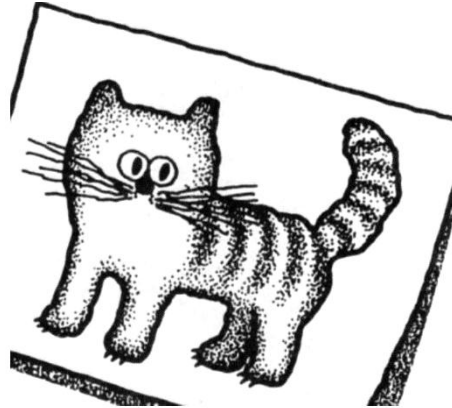

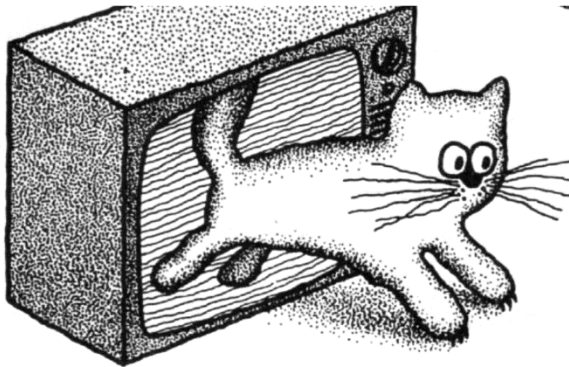
մառախուղում կամ չեն տեսնում:

Ոմանք տեսնում են նրան շատ վատ,ինչպես

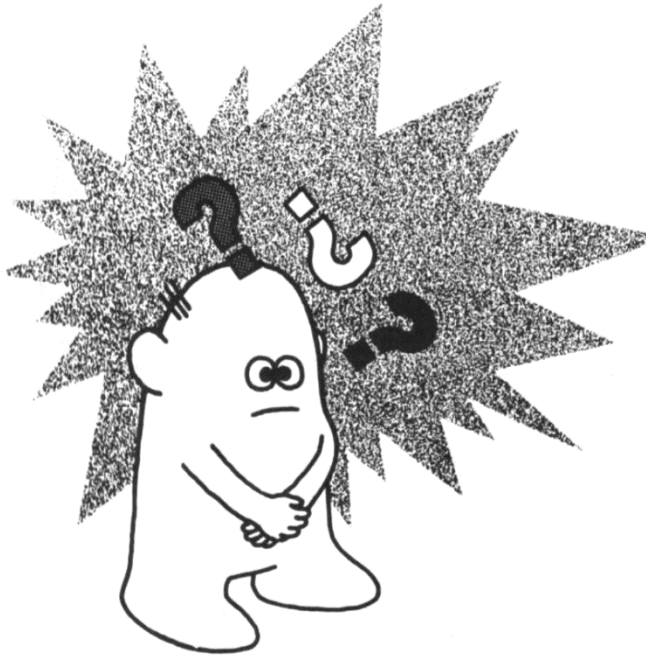
Ուրիշների աչքերի առաջ հայտնվում է
կատվի նկարը ինչպես նկարում կամ
լուսանկարում:

Կարող է տեսնել այդ կատվին հեռուստացույցի էկրանի:Նա վազում է,կաթ է խմում,խաղում է
բանտիկով...

Սովորաբար նկարները հայտնվում են կարճ ժամանակով և արագ անհետանում են:

Նրա համար, որ նկարը լինի պայծառ և երկար մնա աչքի առջև, պետք է շատ պարապել:

Դե արի հիմա պարապենք:

Պատկերացրու ինքդ:

Դասավորիր սեղանին տախտակները: Դիպչիր դրանցից յուրաքանչյուրին, պատկերացրա, թե ինչի են դրանք նման: Փորձիր այն պարզ ներկայացնել, ասես իրականում տեսնում ես:

Գրիր կամ նկարիր, ինչ է քեզ հիշացնում ամեն տախտակը:

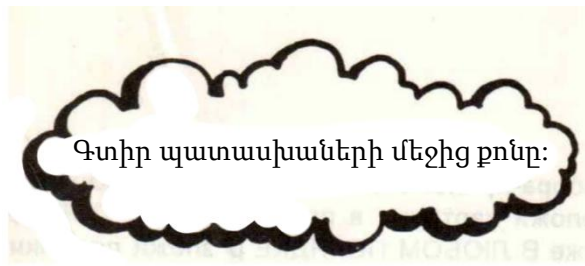

այս տախտակը նման է...

սա էլ ...

Նայիր քանի միավոր ես ստանում այս խաղի համար:

Ձեռք եմ տալիս տախտակին և...

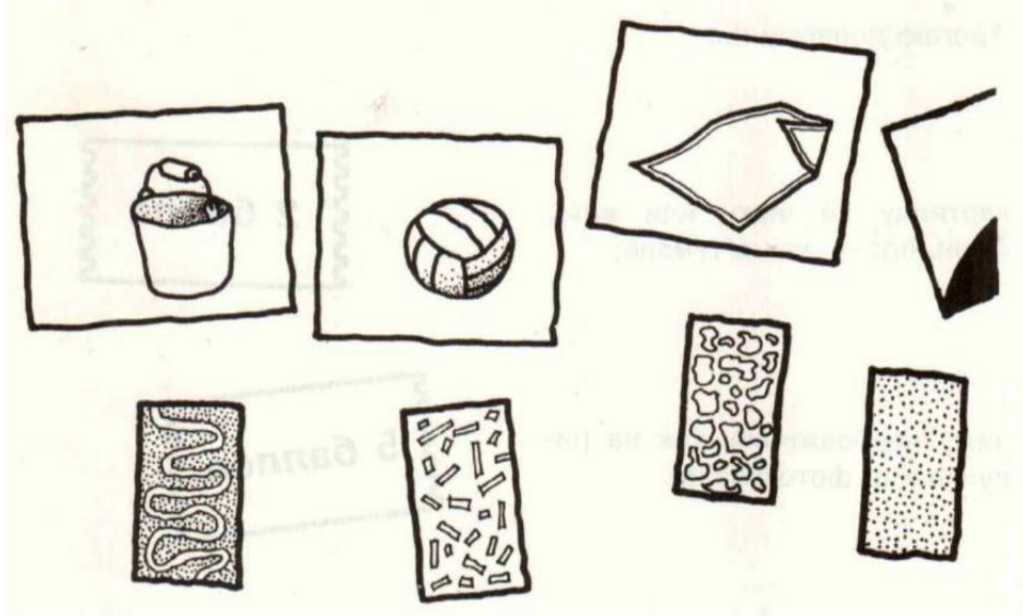
նկար չեմ տեսնում կամ տեսնում եմ վատ, ինչպես մարախուղում- 2 միավոր
տեսնում եմ պատկերները, ինչպես նկարում կամ լուսանկարում- 5 միավոր
տեսնում եմ կենդանի նկար ինչպես հեռուստացույցում-10 միավոր

Մի հուսահատվիր, եթե քեզ մոտ չի ստացվել տեսնել միանգամից նկարը: Ավելի հաճախ
կրկնի այս վարժությունը և քեզ մոտ անպայման կստացվի:

Խաղ 3

Վերցրու հավաքածուից տաս նկարներով թուղթ:Կտրիր:Դիր շարքով ցանկացած հերթականությամբ:Նկարների ներքևում ցանկացած հերթականությամբ դիր տախտակները:

Դրեցիր?

Քեզ պետք է հիշել,թե ՈՐ ՏԱԽՏԱԿԻ ՏԱԿ ԻՆՉ ՆԿԱՐ Է ԴՐՎԱԾ:Բայց նայել կարելի է միայն նկարին,իսկ տախտակը պետք է հիշել շոշափելով:

ՍԿԶԲՈՒՄ ՆԱՅԻՐ ԹԵ ՈՆՑ Է ԱՆՈՒՄ ԴԱ ԻՌԱՆ:

Իռաի մոտ տախտակ N 3-ի տակ հայտնվել է կաթիլներով նկարը:

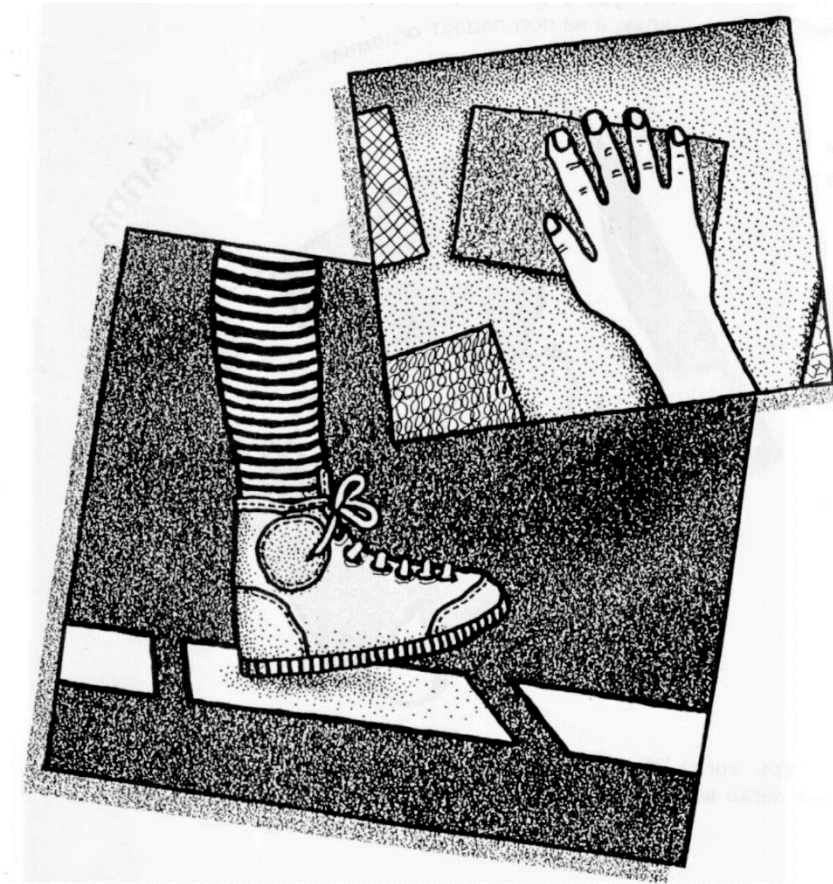
Իռա.<<Ես շոշափում եմ տախտակը եվ նայում եմ նկարին:Ձեռքի տակ զգում եմ կտոր,իսկ նկատում տեսնում եմ կաթիլ:ԻՆչպես կապել կաթիլը և այն ինչ ես զգում եմ մատերով?Պատկերացնում եմ,թե ոնց եմ ես քամում թաց կտորը,և հատակին ընկնում է Մեծ փայլող կաթիլ>>.

Հիմա երբ Իռան փակ աչքերով կկպնի տախտակ N 3-ին,նա հեշտ կհիշի նկարը որը պետք է:

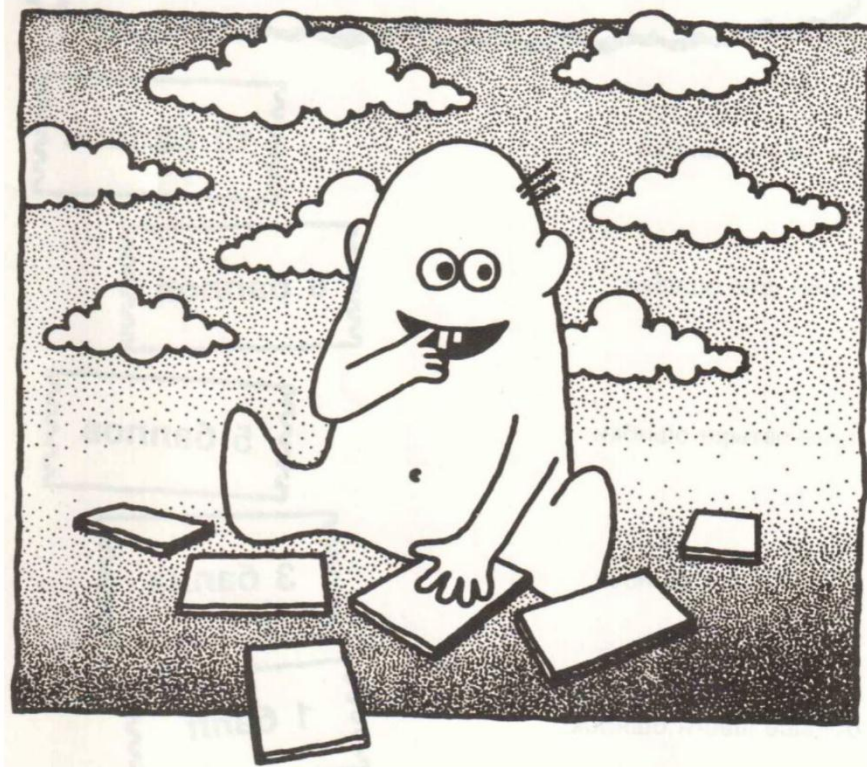
Տախտակ N 2-ի տակ Իռաի մոտ դրված է կոշիկ:

Իռան.<<դիպչում եմ տախտակ N 2-ին:Ձեռքի տակ զգում եմ ասֆալտ:Նկարում նկարված է կոշիկ:Տեսնում եմ,թե ես ոնց եմ քայլում այդ կոշիկներով ասֆալտի վրայով>>:

ՈՒՐԵՄՆ,քո առջև դրված է տախտակ և նկար:Դիպչելով տախտակին,միաժամանակ նայիր նկարները և հիշիր,թե որ տախտակի տակ ինչ նկար է:

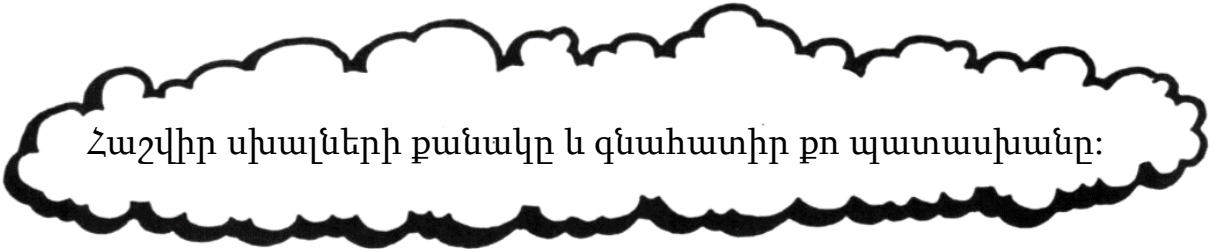
ՊԱՅՄԱՆ. ՆԱՅԻՐ ՄԵՆԱԿ ՆԿԱՐԻՆԻՄԿ ՏԱԽՏԱԿՆԵՐԸ ՀԻՇԻՐ ՄԱՏԵՐՈՎ:

Իսկ հիմա ՓԱԿ ԱԶՔԵՐՈՎ ընտրիր ցանկացած տախտակ:Ձեռք տուր և փորձիր պատկերացնել նկար,որը որ գտնվում էր նրա ներքևում:

Կարող ես ստուգել քեզ,նայիր նկարին:Արա այդպես բոլոր տախտակների հետ:

Եթե դու չես կարողանում հիշել նկարը կամ հիշել ես սխալ դա՝ սխալ է:

Հաշվիր սխալների քանակը և գնահատիր քո պատասխանը:

ոչ մի սխալ-10 միավոր
մեկ-երկու սխալ- 8 միավոր
երեք-չորս սխալ-5 միավոր
հինգ վեց սխալ-3 միավոր
վեցից ավել սխալ-1 միավոր

Այս խաղը զարգացնում է ձևաորված հիշողությունը:Դու կարող ես կրկնել մի քանի անգամ,չօգտագործելով մեր նկարները,այլ ցանկացած նկար,բացիկներ կամ լուսանկարներ,որոնք դու կգտնես քո տանը:

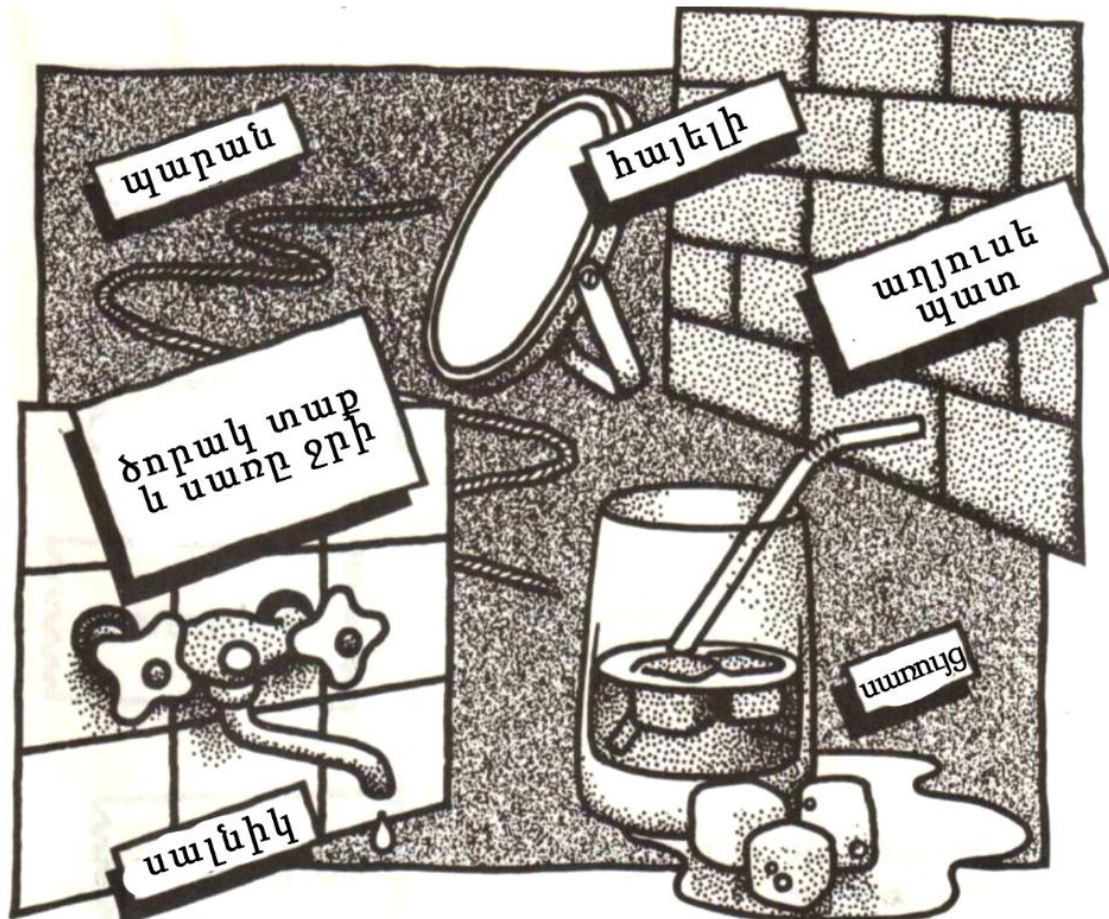

Խաղ 4

Այս նկարում նկարված է տարբեր իրեր: Նրանց մեջ կան տաք և սառ, հարթ և անհարթ: Պատկերացրու, որ դրանք իրական են և դու դիպչում ես տալիս:

Ինչ ես դու այդ ընթացքում զգում?

ՄԻ ՇՏԱՊԻՐ, երբեմն պետք է սպասել մի քանի րոպե, որ ոնց պետք է զգաս դրանք բոլորը:

Գտիր այս իրերից որոշը տանը, դիպչիր դրանց և փորձիր հիշել, ինչ ես դու այդ ընթացքում զգում:

Որից հետո նորից կրկնի այս խաղը:

Տես քանի միավոր ես ստանում այս խաղի համար:

ոչինչ չեմ զգում մատերով-2 միավոր

ինչ-որ բան զգում եմ, պայց այնպես չէ, որ շոշափում եմ իսկական առարկաներ- 4 միավոր

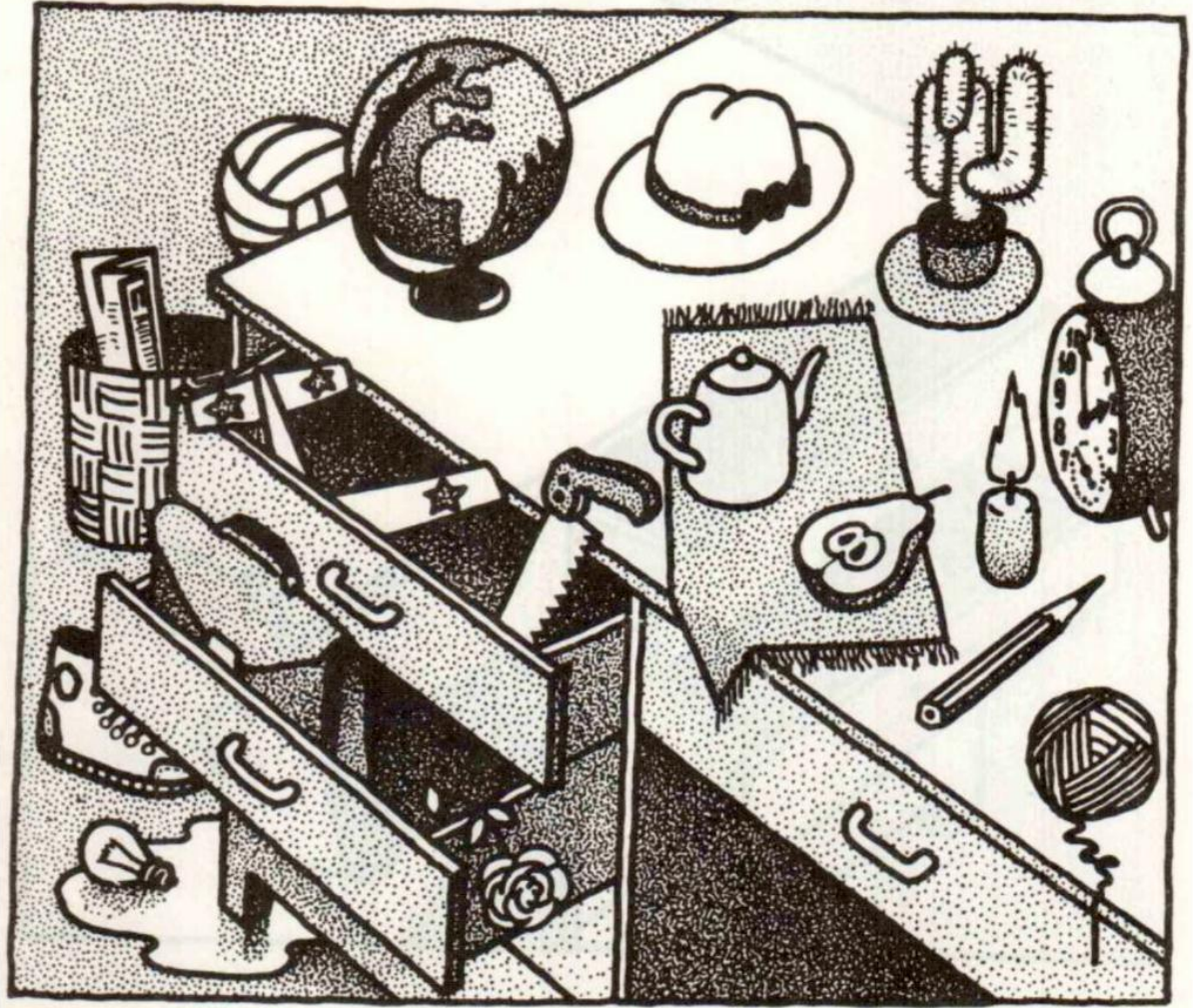
որոշ իրեր լավ եմ զգում, որոշ իրեր այդքան էլ չէ- 6 միավոր

զգում եմ, որ ձեռք եմ տալիս իրական առարկա- 10 միավոր

Խաղ 5

Սեղանին և սեղանի տակ դրված է շատ իրեր: Նրանք բոլորը տարբեր են. տաք, սառը, հարթ, ծակոդ, փափուկ, պինդ: Ինչպես նախորդ խաղում, պատկերացրու, որ դու դիպչում ես ամեն մեկին:

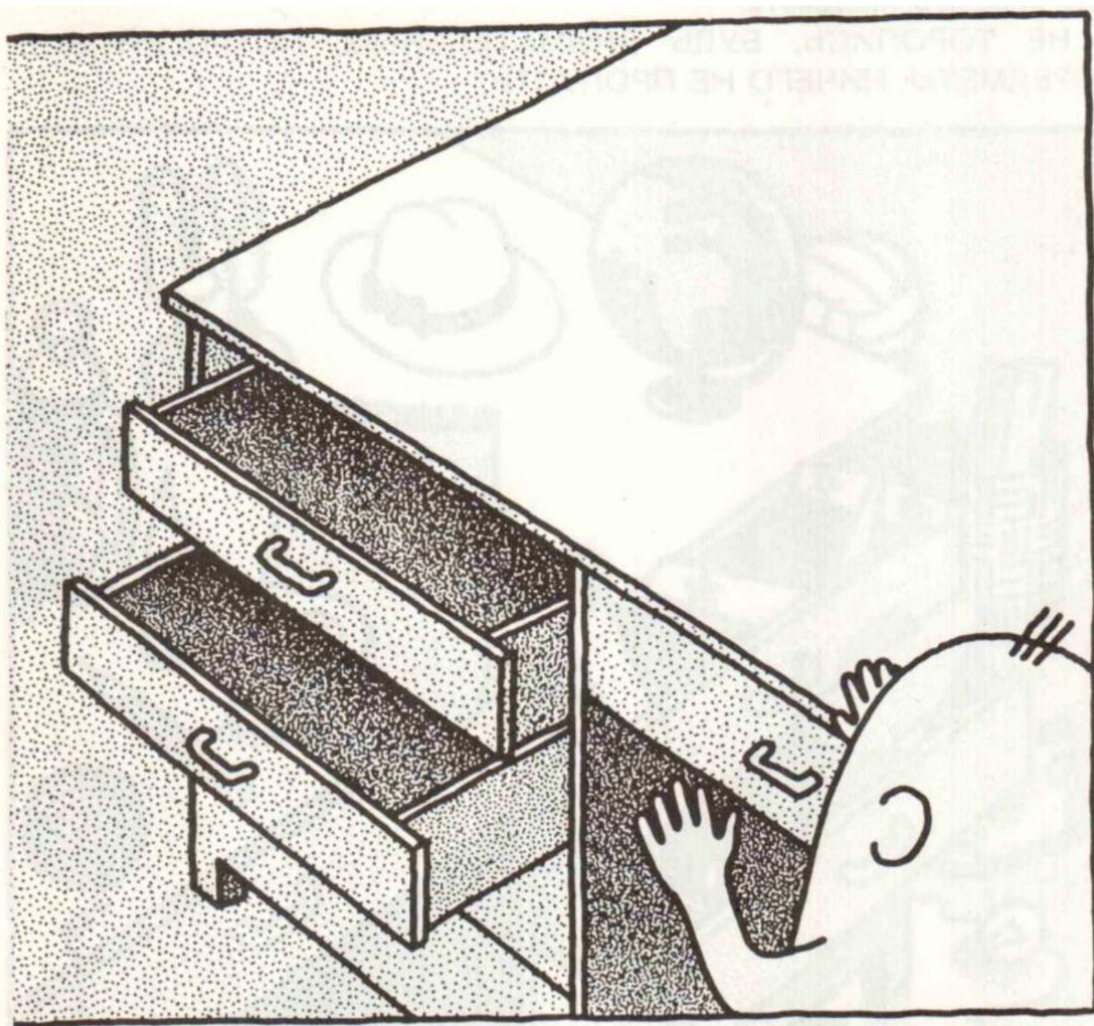
ՄԻ ՇՏԱՊԻՐ, ԵՂԻՐ ՈՒՇԱԴԻՐ, ՁԵՌՔ ՏՈՒՐ ԲՈԼՈՐ ԻՐԵՐԻՆ, ՈՉԻՆՉ ԲԱՅ ՄԻ ԹՈՂ:

Զգացիր բոլոր առարկաները? Հիմա թերթիր էջը:

Փորձիր հիշել իրերը, որոնք դրվաց էին սեղանի վրա և տակը: Դա հեշտ կլինի անել, եթե պատկերացնես, որ նորից ձեռք ես տալիս դրանք:

Այստեղ գրի առարկաների անվանումները,որոնք դու հիշել ես կամ նկարիր այդ իրերը:

A rectangular piece of paper with a decorative, wavy black border. The paper is off-white and shows faint, mirrored text from the reverse side, which appears to be in Armenian. The text is arranged in two columns, with each word followed by a small square box, likely for a checklist or inventory. The text is not legible due to being a mirror image and being very faint.

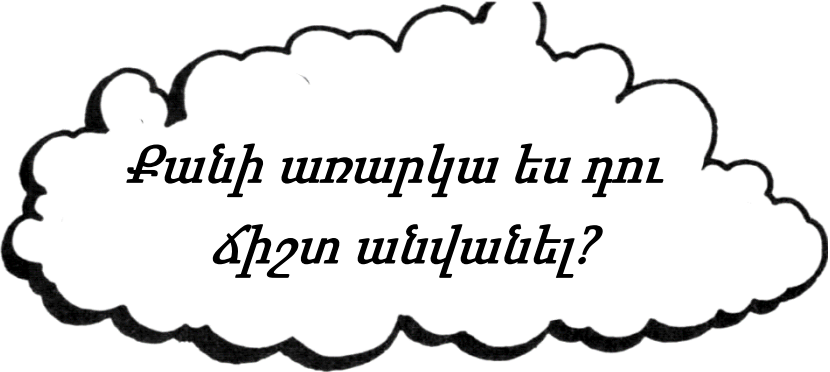
Թերթիր էջը և կիմանաս,արդյոք հիշել ես:

Ահա ինչ էր դրված սեղանի վրա և սեղանի տակ:

☐ ԳԼՈՒԲՈՒՄ	☐ ՄԱՏԻՏ
☐ ՏԱՆՁ	☐ ԶԱՄԲՅՈՒՂ
☐ ԹԵՅՆԻԿ	☐ ԳՆԴԱԿ
☐ ՍՐԲԻՉ	☐ ԳԼԽԱՐԿ
☐ ՍՂՈՅ	☐ ԿԾԻԿ
☐ ԿԱԿՏՈՒՄ	☐ ԿՈՇԻԿ
☐ ԻՆՔՆԱԹԻՌ	☐ ԶՐԱՓՈՍ
☐ ՄՈՍ	☐ ՊԱՅՈՒՍԱԿ
☐ ՎԱՐԴ	☐ ԼԱՄՊ
☐ ԶԱՐԴՈՒՑԻՉ	☐ ԹԵՐԹ

Ընդգծիր վանդակները անվանումներից առաջ, որոնք դու գրել ես նախորդ էջում: Հաշվիր չնշած վանդակները դա էլ կլինի քո սխալների քանակը:

*Քանի առարկա ես դու
ճիշտ անվանել?*

Քսան-10 միավոր

շատ-տասնվեցից-8 միավոր

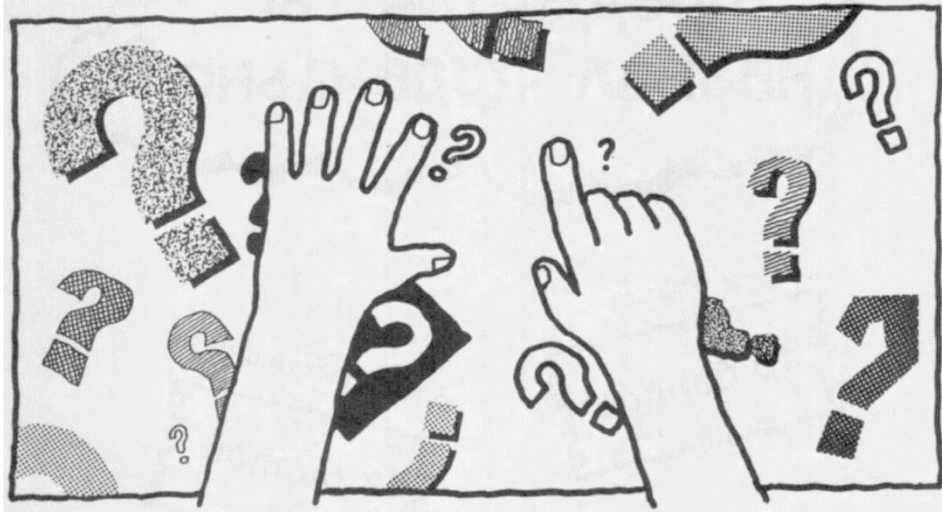
քսան-տասնվեց- 5միավոր

հինգ-տասնմեկ- 3միավոր

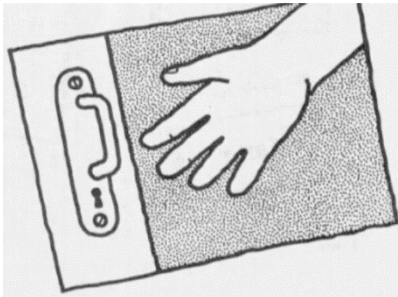
հինգից քիչ- 1միավոր

Խաղ 6

Փորձիր հիշել իրեիր,որոնց դու կպել ես օրվա ընթացքում:Պատկերացրա որ դու նորից ես կանում դրանց ձեռքերով:

Օրինակ,կարող ես զգալ սառը մետաղական դռան բռնակը.բազմոցի փափուկ պաստառը...
Մի շտապիր:Պետք է լավ պատկերացնես,թե ինչպես ես կանում այդ իրերին:

ՆԱՅԻՐ ԹԵ ՔԱՆԻ ՄԻԱՎՈՐ ԵՄ ՍՏԱՆՈՒՄ ԱՅՍ ԽԱՂԻ ՀԱՄԱՐ

Հիշում եմ առարկաները և...

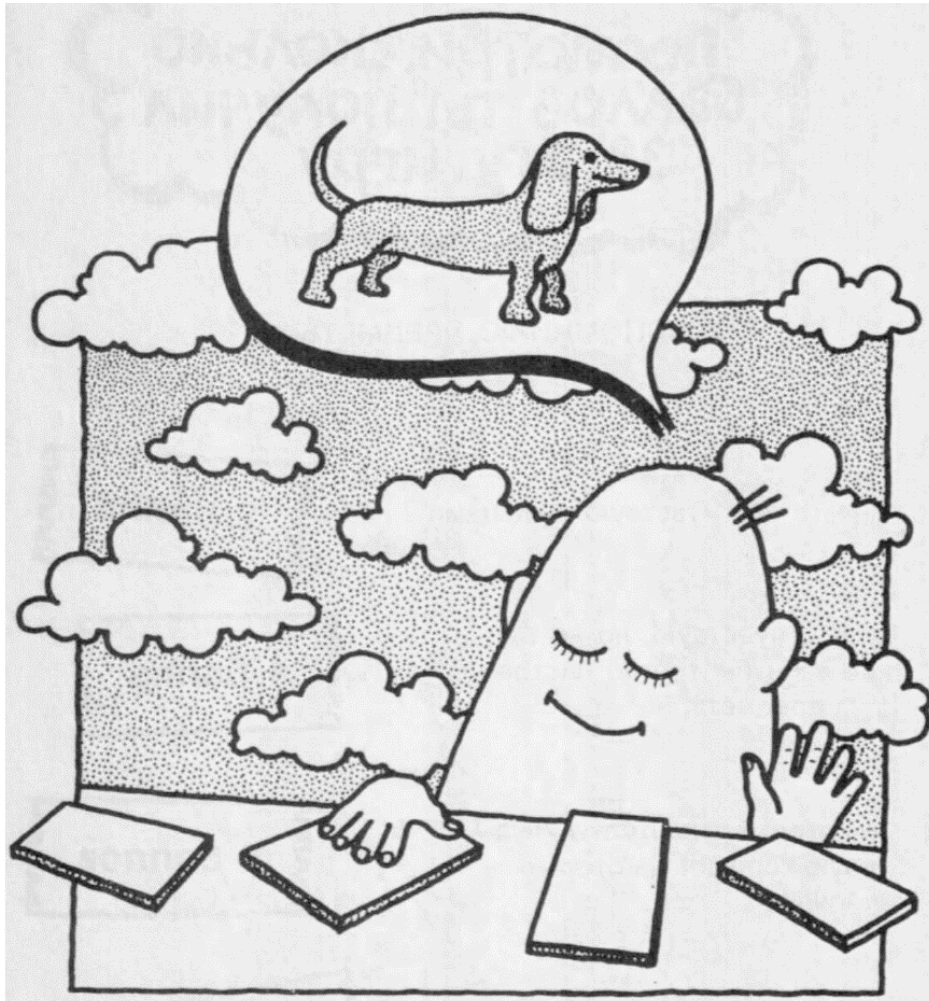
ոչինչ չեմ զգում մատերով -2 միավոր

ինչ-որ բան զգում եմ, պայց այնպես չէ, որ շոշափում եմ իսկական առարկաներ-4 միավոր

որոշ առարկաներ լավ եմ զգում, որոշը այդքան էլ չէ-6 միավոր

զգում եմ որ ձեռք եմ տալիս իրական առառկայի-10 միավոր

Հիմա դու հասկացար,որ կարող ես կանել տախտակներին, միաժամանակ տեսնելով այն,թե դա ինչ է քեզ հիշացնում:

Կարելի է հակառակը,չկանելով առարկային,զգալ,ինչպիսին է նա շոշոփելի:Այդ առարկաները կարող են լինել անսպասելի:Երբեմն գլխի չես ընկնում,որ դռանց կարող ես ձեռք տալ:

ՊԱՏԿԵՐԱՑՐՈՒՆԻ ՁԵՌՔ ԵՍ ՏԱԼԻՍ...

ԱՄՊ

ՏԽՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԾԻԾԱՂ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՎ ինչ ստացվեմ?Մի շտապիր...Եթե փորձես,քեզ մոտ անպայման կստացվի:
Փորձիր գրել,թե ինչ ես զգում ձեռքով,երբ ձեռք ես տալիս՝

ԱՄՊ

ՏԽՐՈՒԹՅՈՒՆ

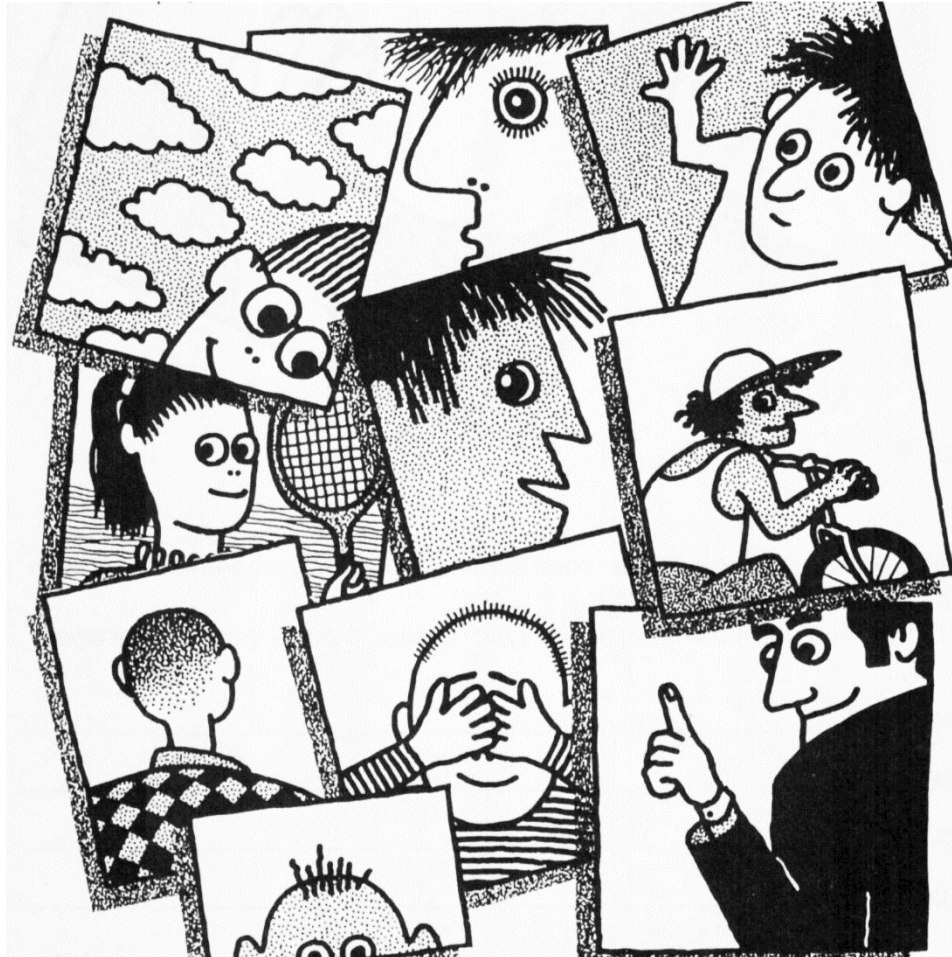
ԾԻԾԱՂ

ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅՈՒՆ

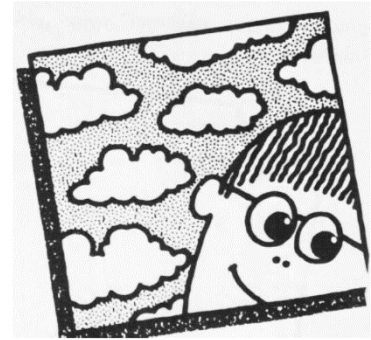
Խաղ 7

Դու հավանաբար ունես ծանոթներ – երեխաներ և մեծեր: Պատկերացրա, որ ամեն տախտակդա ինչ-որ մեկն է քո ծանոթներից: Տախտակը կարող է քեզ հիշացնել նրա բնավորությունը կամ ձայնը, արտաքինը կամ սովորությունները:

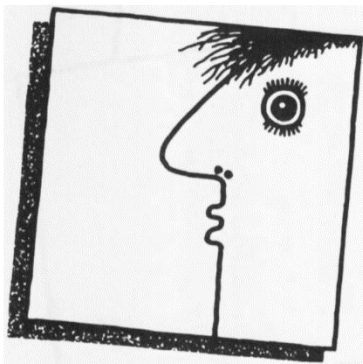
Տես, սա Իռայի և Ալյոշայի ծանոթներն են:

Տախտակ N 8-ը հիշացնում է Ալոշային իր ընկեր Սաշային:

Սաշան ակնոցներ է կրում ու տախտակ N 8 այդպիսի հարթ է,ինչպես նրա ակնոցի ապակիները:

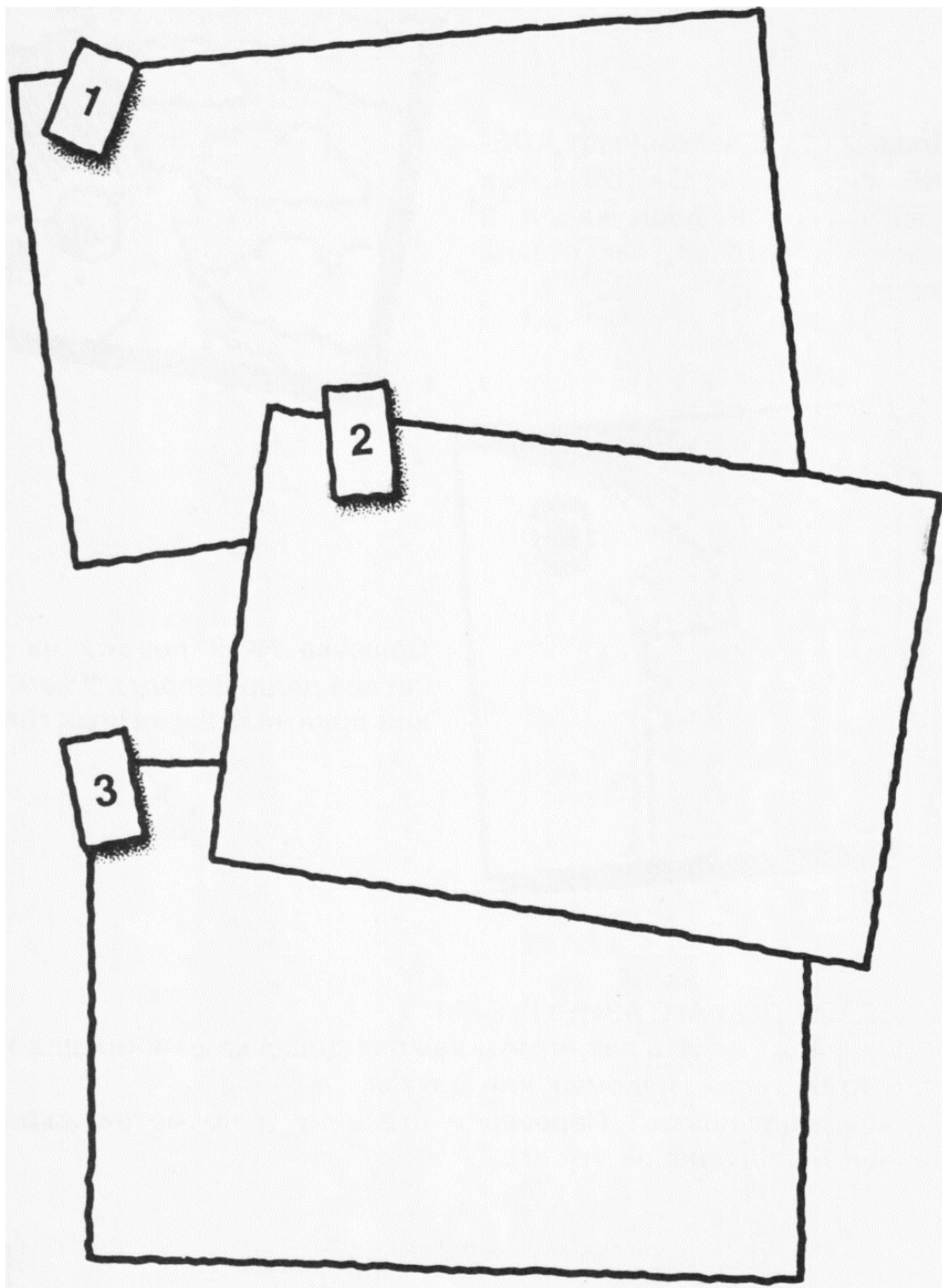
Տախտակ N 9-ը նման է իր հարևան քեռի Վալոդին:Նրա ունի հաճելի և թավշյա ձայն:

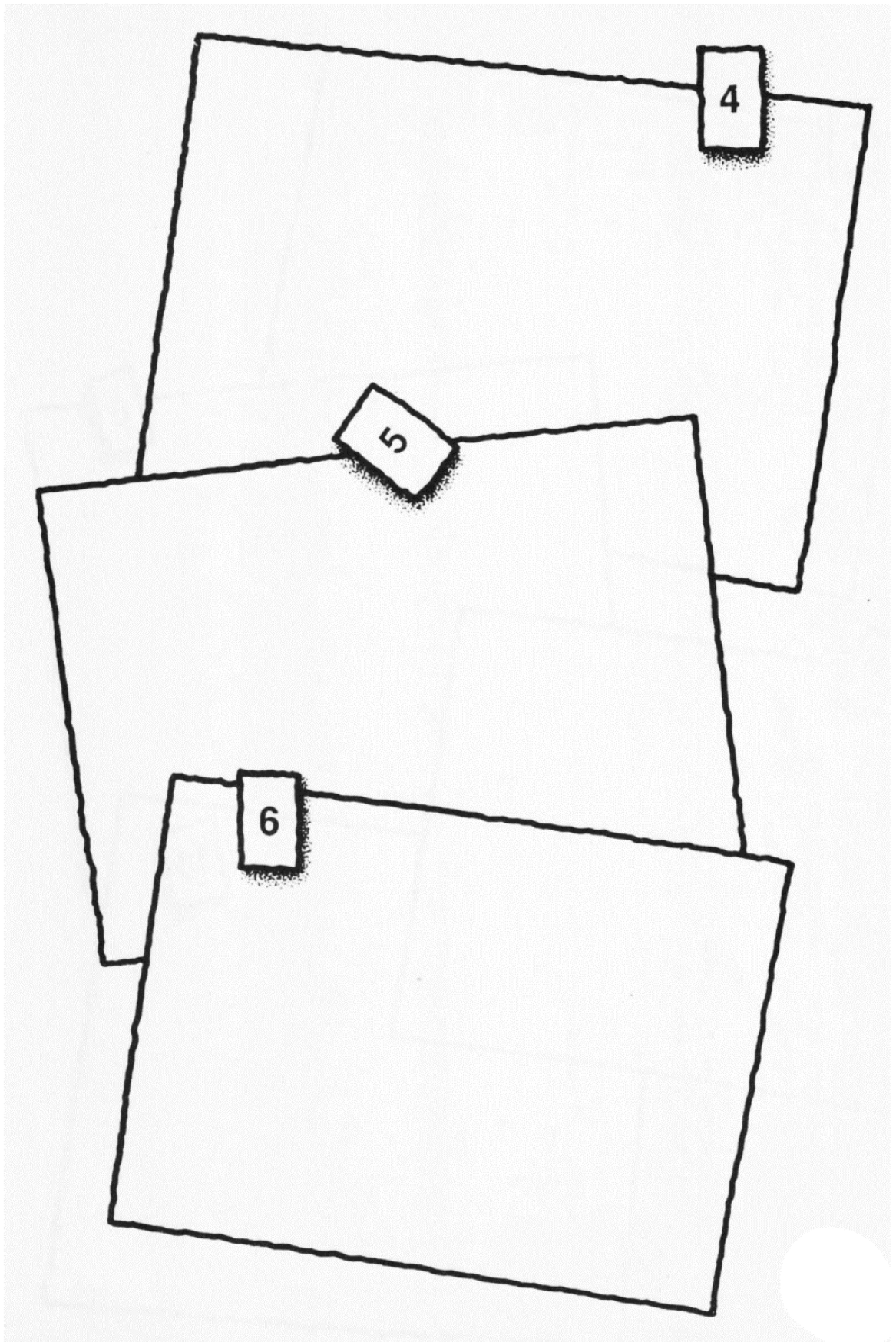
Իսկ հիկա պատկերացրու ինքդ:

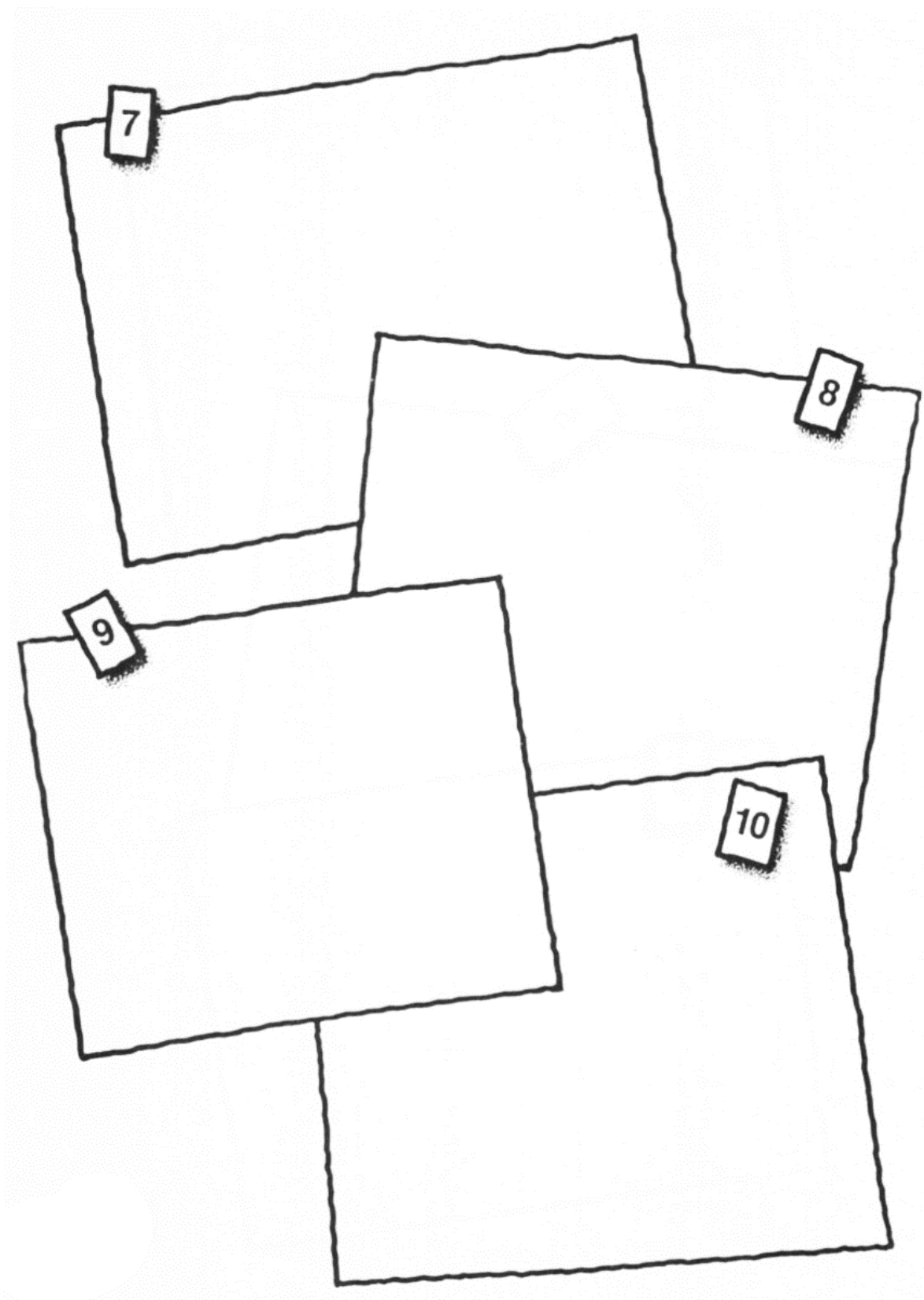
Աշխատիր անել այնպես,որ ամեն տախտակ հիշացնի քեզ քո ծանոթներին կամ ընկերներին:

Ինչպես ստացվեց?Թերթիր էջը և նայիր,քանի միավոր ես ստանում այս խաղի համար:

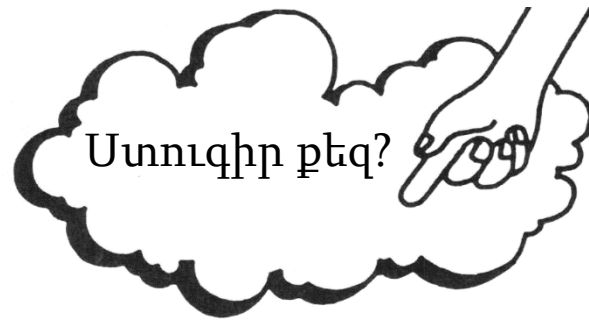
Եթե ուզում ես գրի կամ նկարի, ումն է հիշացնում տախտակը:

ՁԵՌՔ ԵՄ ՏԱԼԻՍ ՏԱԽՏԱԿՆԵՐԻՆ ԵՎ...

Միայն որոշ տախտակներ են նման իմ ծանոթների-5 միավորի

Տախտակները ինձ ոչ մեկի չի հիշացնում- 2 միավոր

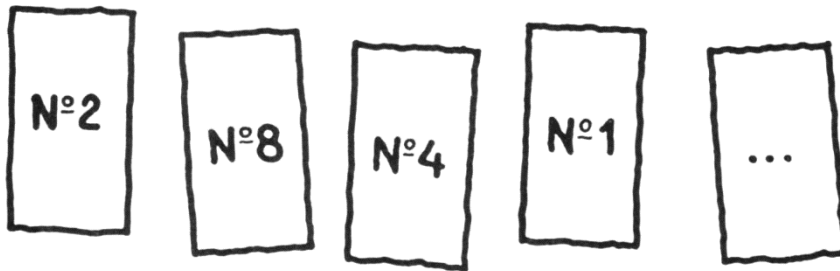
Ամեն տախտակ հիշացնում է իմ ծանոթներից ինչ որ մեկին-10 միավոր

Դու սովորել ես, ձեռք տալ տաղտակներին, պատկերացնել, թե ինչի են դրանք նման:

Հիմա քեզ հեշտ կլինի հաղթահարել ԽԱՂ 1-ը, որտեղ դու հիշելում ես տաղտակների հերթականությունը: Դրա համար պետք է դիպչել տախտակներին, պատկերացնել, թե ինչի են դրանք նման և ՄՏԱԾԻՐ ՖԻԼՄ:

Ահա թե վոնց է անում Ալյոշան:

Նա դասաորել է տախտակները այս հերթականությամբ.

ԱԼՅՈՇԱ. << Ձեռք եմ տալիս տախտակին, որը որ դրված է առաջինը: Դա նման է տան անհարթ պատի:

Նրա հետում դրված է տախտակ, ապակու նման: ՏԵՄՆՈՒՄ ԵՄ ՊԱՏ ԼՈՒՍԱՄՈՒՏՈՎ:

Հաջորդ տախտակը հիշացնում է սառած կաթիլ: ԵՄ ՏԵՄՆՈՒՄ ԵՄ, ԹԵ ՈՆՑ Է ԱՆՁՐՆ ԳԱԼԻՄ ԵՎ ԿԱԹԻԼԸ ՍԱՌՈՒՄ Է ԱՊԱԿՈՒ ՎՐԱ:

Հետո փափուկ տախտակ: ԴԱ իհարկե կատու է: ԿԱՏՈՒՆ ԹՌՆՈՒՄ Է ԱՊԱԿՈՒՆ և ԽԱՂՈՒՄ Է ԱՆՁՐԵՎԻ ԿԱԹԻԼՆԵՐԻ ՀԵՏ...>>

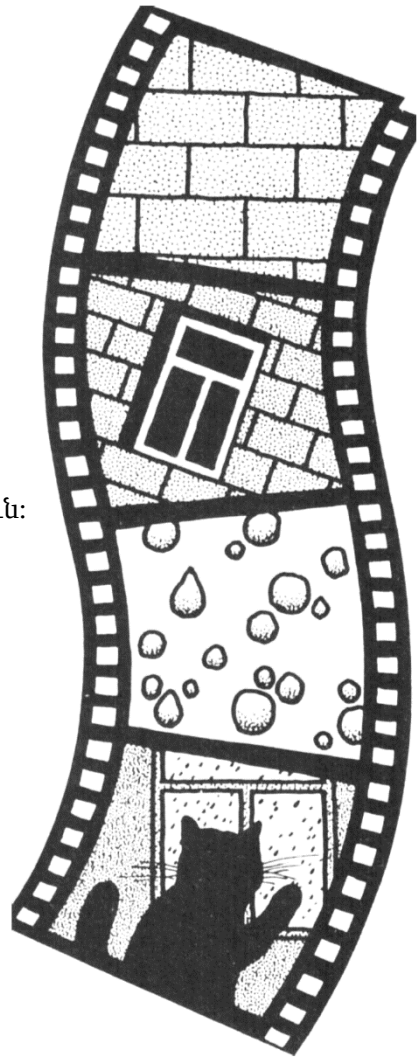
Այդպես Ալյոշան կազմում է ֆիլմ այդ բոլոր տաս տախտակների համար: Հետո ինքը դա խառնում է, փակում է աչքերը և սկսում հիշել:

<<...Սկզբից տեսնում եմ տան անհարթ պատը:
Փնտրում եմ անհարթ տախտակը, դա՝ առաջինն է:

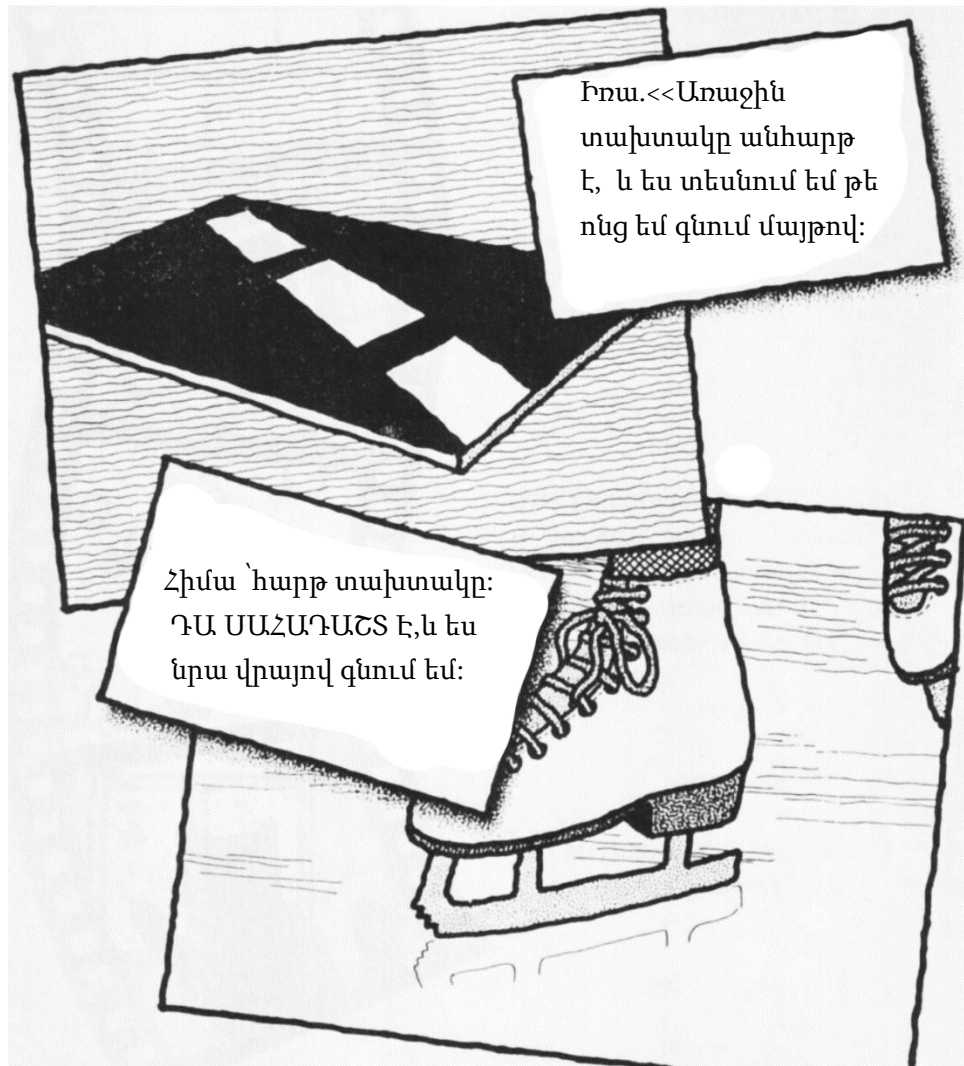
Շարունակում եմ հիշել: Տան պատին պատուհան է:
Փնտրում եմ հարթ տախտակը, նման ապակու:

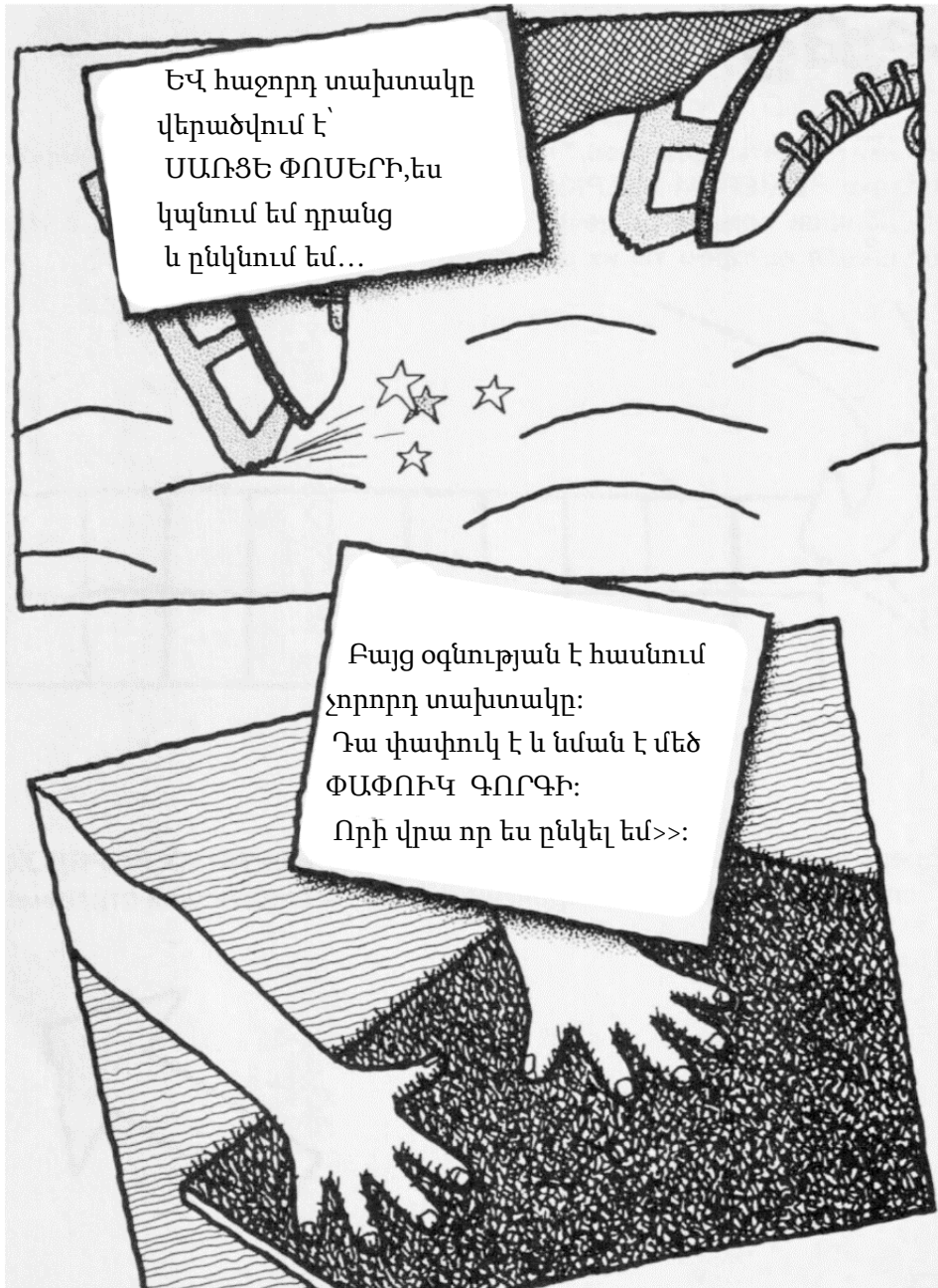
Որն է հաջորդ տախտակը? Ինչ եղավ հետո?
...Անձրև եր գալիս և կաթիլները սառում են ապակուն:
Իհարկե: Հաջորդ տախտակը սառած կաթիլներով:

Ահա և կատուն թռավ պատուհանին:
Դա փափուկ տախտակն է...>>

Կարելի է պատկերացնել ֆիլմ, որտեղ դու ինքդ մասնակցում ես: Տես թե ոնց է անում դա
Իռան: Նրա տախտակները դրված են նույն հերթականությամբ ինչպես Ալյոշաինը:

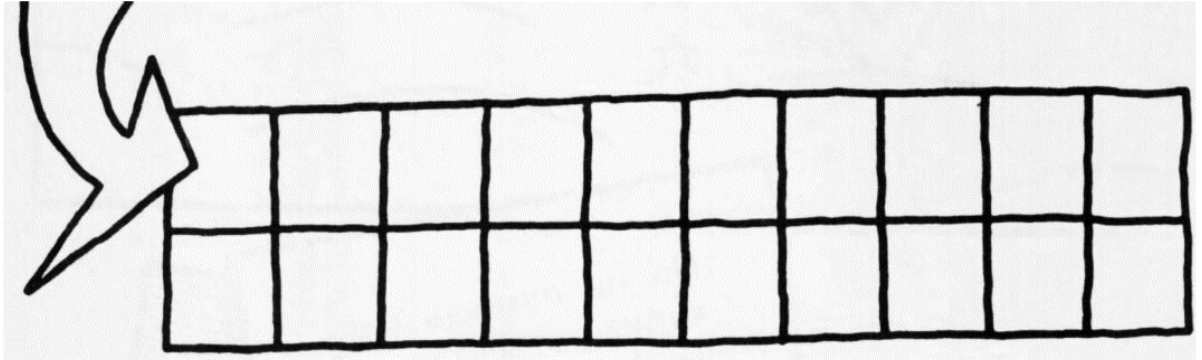

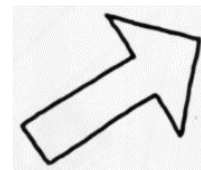
Խաղ 8

Վերցրու տաս տախտակ, խառնիր դրանք և դասավորիր ցանկացած հերթականությամբ ՀԱՄԱՐՆԵՐԸ ՎԵՐԵՎ:

Արտագրիր տախտակի համարները վերևի դատարկ վանդակներում այն հերթականությամբ, որով դու դրանք դասադրել ես:

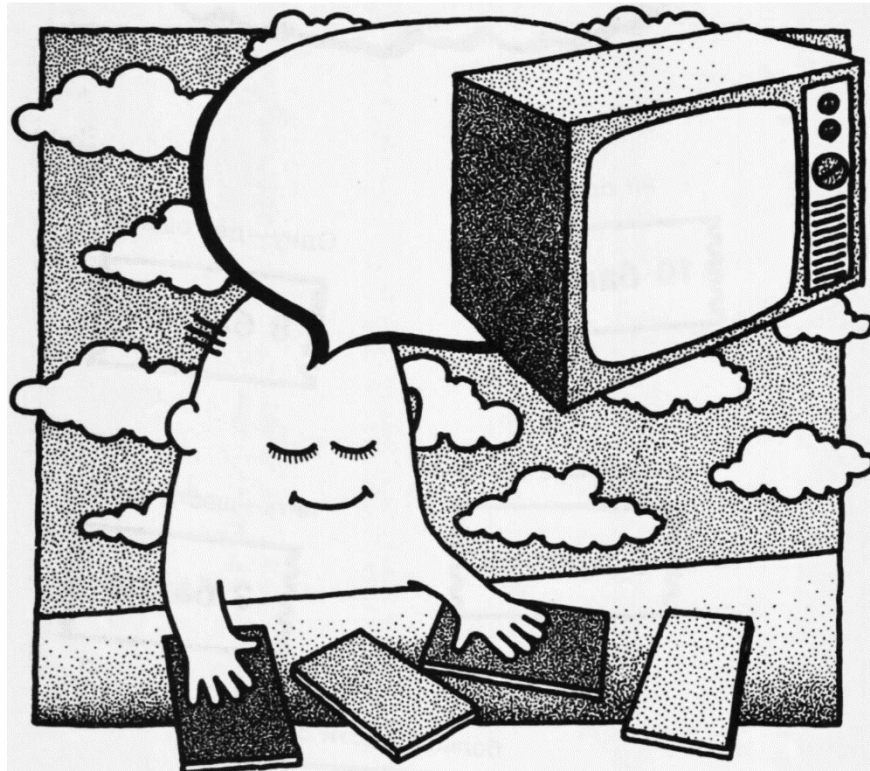

Հիմա շրջիր տախտակները համարներով ներքև: ՄԻ ՓՈԽԻՐ ՆՐԱՆՑ ՀԵՐԹԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ:
Որց հետո ուշադիր կարդա առաջադրանքը և թերթիր էջը:

Փակ աչքերով դիպչիր հերթականությամբ բոլոր տախտակներին, պատկերացու, թե ինչի են նման և շարադրիր քո ֆիլմը: Հետո խառնիր տախտակները:

Նորից փակ աչքերով հիշիր ֆիլմը և դասաորի տախտակները հերթականությամբ:

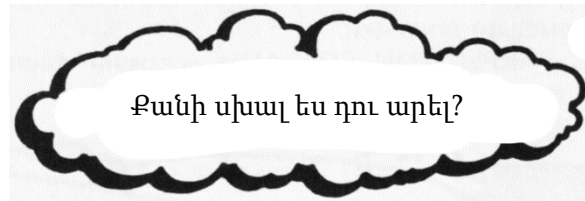
Դասաորեցիր?

Շրջիր տախտակները համարներով վերև և գրիր նրանց համարները ներքևի շարքի դատարկ վանդակներում նախորդ էջում:

Հաշվիր քո սխալները, եթե դրանք կան և գնահատիր քո պատասխանը:

ԳՏԻՐ ՊԱՏԱՍԽԱՆԵՐԻ ՄԵԶԻՑ ՔՈՆԸ:

ոչ մի-10 միավոր

մեկ-երկու սխալ- 8 միավոր

երեք-չորս սխալ-5 միավոր

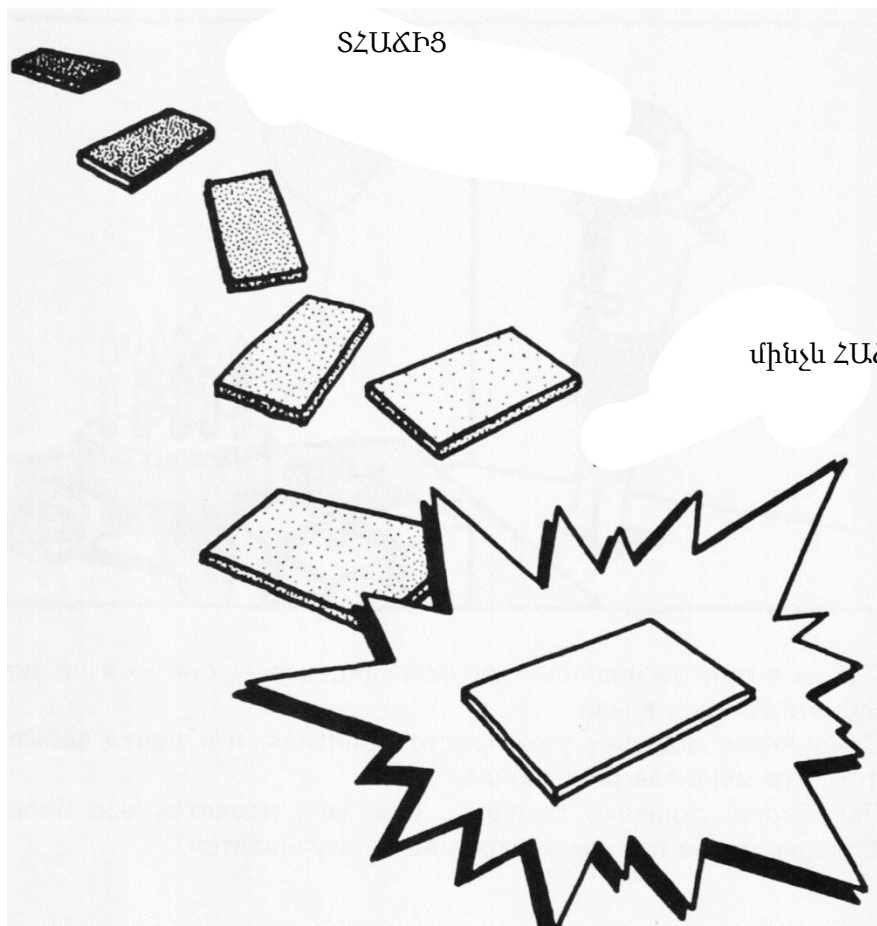
հինգ-վեց սխալ-3 միավոր

վեցից ավել սխալ- 1միավոր

Խաղ 9

Դու արդեն շատ ես աշխատել տախտակների հետ: Հավանաբար դրանցից մեկը քեզ շատ է դուր գալիս, մնացածը՝ քիչ: Իսկ որոշը կարող են տհաճ լինել:

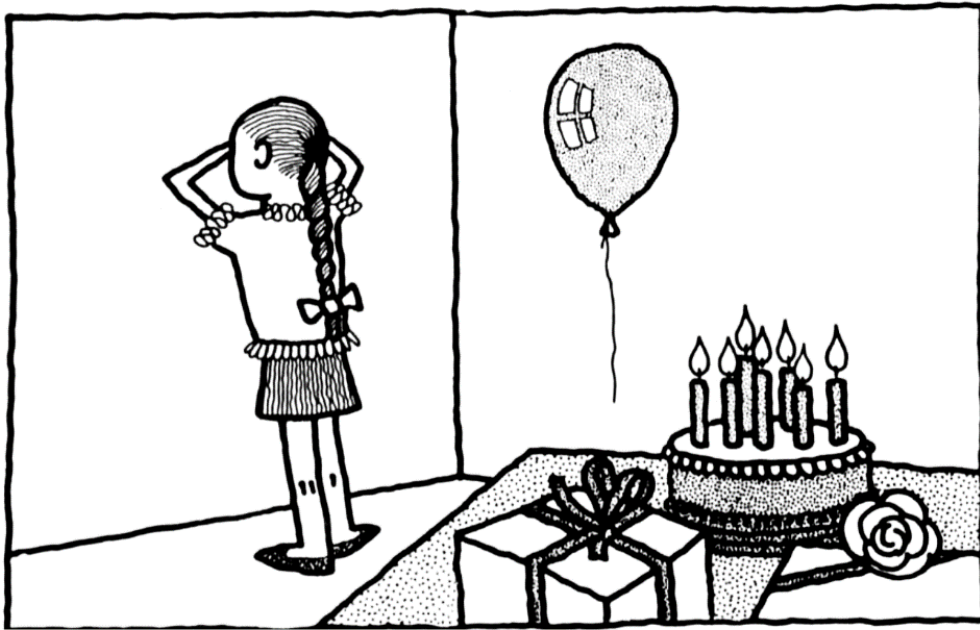
Փորձիր դասավորել տախտակները այս հերթականությամբ. տհաճից մինչև հաճելի:

Որոշ տախտակները կարող են հիշացնել ինչ-որ իրադարձություն. տհաճ կամ հաճելի, ուրախ կամ տխուր:

Ահա, թե ինչ է պատմում ԻՌԱՆ.

<<Ես դասադրել եմ տախտակները ամենատհաճից մինչև ամենահաճելին: Ձեռք եմ տալիս ամենատհաճ տախտակին և միանգամից հիշում, թե ինչպես տխրեցի երբ ծնունդիս շուն չնվիրեցին...

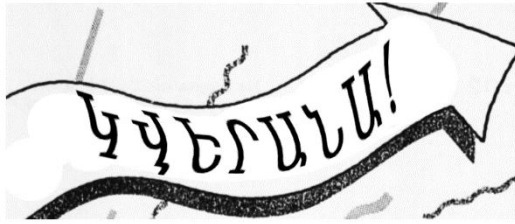
... հետո ձեռք եմ տալիս որիշ տախտակի և դա արդեն այդքան էլ տհաճ չէ, ինչպես առաջինը:

Հաջորդ տախտակը արդեն ուղակի հաճելի է և ես կարծես մոռանում եմ թե ինչն էր ինձ տղրեցրել:

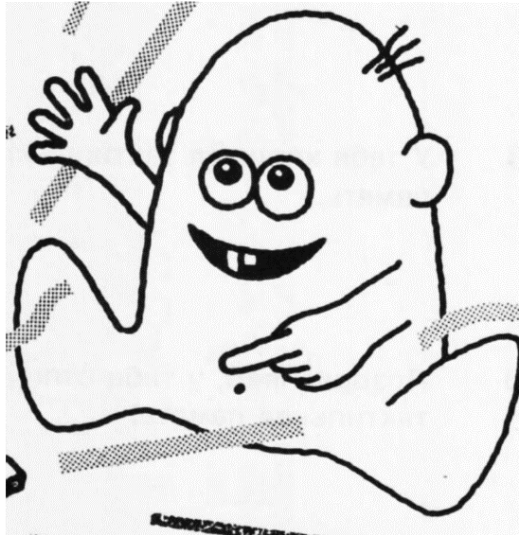
Հետո տեսակադրում եմ տախտակները... Դրանք ինձ ավելի ու ավելի են դուր գալիս և իմ վատ տրամադրությունը անհետանում է>>:

Ահա և վերջինը, ԱՄԵՆԱՀԱՃԵԼԻ ՏԱԽՏԱԿԸ! Հիշում եմ, ոնց ինձ գնեցին հեծանիվ...
Արագ գնում եմ ճանապարհով և քամին փչում է դեմքիս...>>

Եթե ձեռքի տակ չլինի տախտակ, պատկերացրու և արա այս ամենը քո պատկերացումներում:

Ամփոփել շոշափելի հիշողության խաղի արդյունքները կարող ես հաշվել միավորները, որոնք ստացել ես խաղի ժամանակ:

12-24 միավոր Մի հուսահատվիր: Խաղա այս խաղը նորից և դու անպաման կգարգացնես քո

շոշափելի հիշողությունը:

25-38 միավոր Քո շոշափելի հիշողությունը նորմալ է: Առավել ուշադրություն դարձրու թույլ տված սխալներին և նորից պարապիր

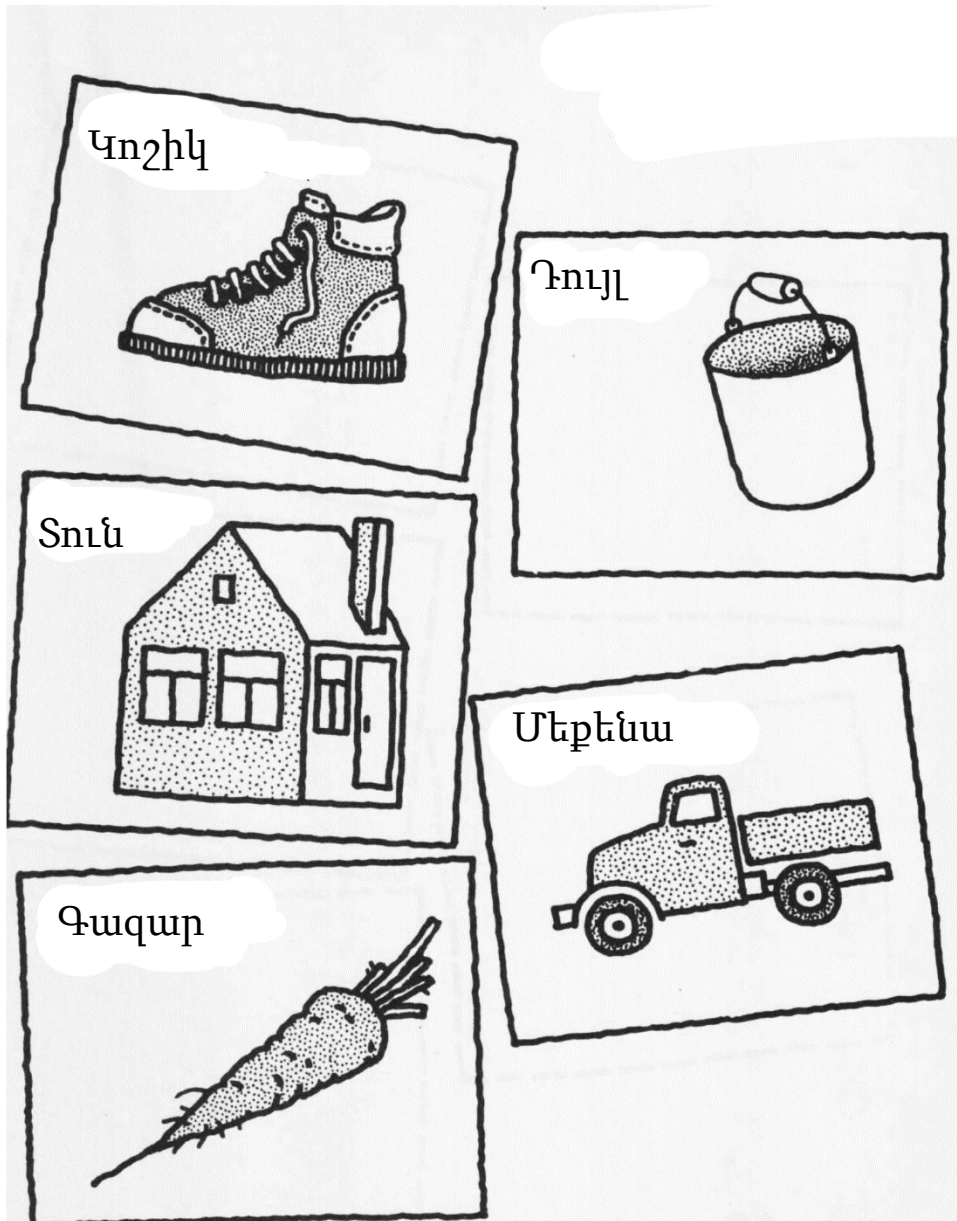
39-75 միավոր Քո շոշափելի հիշողությունը լավ է:

76-80 միավոր Շնորհավորում եմ, քո շոշափելի հիշողությունը գերազանց է:

Այս խաղերը կարելի է խաղալ մեծ քանակի տախտակներով:Դրանք կարող են լինել տասնհինգ,քսան ինչքան ուզես:Եթե դու հեշտ ես հիշում տաս տախտակը,արա քո համար նորերը և խաղա նորից:

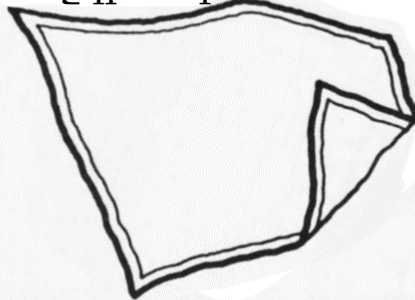

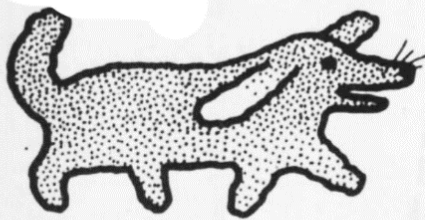
Ճանապարհ

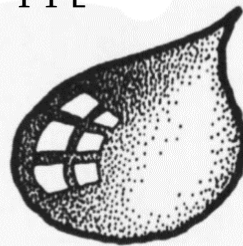
Թաշկինակ

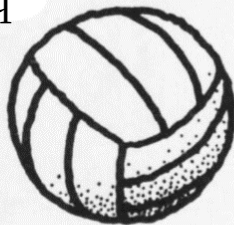
Շուն

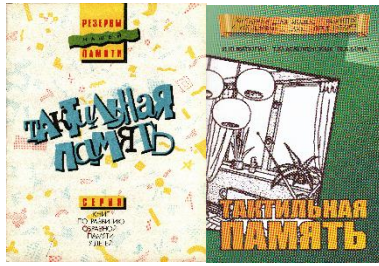

Կաթիլ

Գնդակ

Ի.Յ.Մատյուզին,Տ.Յ.Ասկոչենսկայա,Ի.Ա.Բոնկ

ՇՈՇԱՓԵԼԻ ՀԻՇՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

Մի շարք գրքեր պահպանում են մեր հիշողությունը- 3 հրա. Մ.;

Հրատարակչություն<<ԷՅԴՈՍ>> 1992 ԼՌ 050013

Հրատարակչությունը իրականացվել է համագործակից
ընկերության

<<Արխոնտ Ltd>> ք.Կեմեռով

Մի շարք գրքեր մեր հիշողության պաշարներն են մանկական գրականության մեջ առաջին
են փոխաբերական հիշողությունը զարգացնելու համար:ՆԱ իրենից ներկայացնում է խաղերի
ծրագիր,ուղղված ոչ միայն զագացնելու հիշողությունը այլ նայն պատկերացման
զարգացմանը,երևակայական մտածողության,ստեղծագործական և նպաստում է ընդհանուր
մակարդակի աճի:

Հետաքրքրաշարժ գործընթացնորում,երեխաները սովորում են ավելի շատ ինֆորմացիա
հիշել:

Գրքերը լավ պատկերված են,բոլոր պատկերները ունեն զարգացող բնույթ,նյութը
մատուցվում է զվարճալի ձևով:

Խմբագիր.՝Վ.Ի.Արտեմենկովա:

Նկարիչ.՝ Դ.Վ.Սերդյուկով,Վ.Վ.Իվանով

Հրատարակչության տնօրեն.՝Վ.Ի.Պերեխոդա

Ի.Յ.Մատյուզին, Տ.Յ.Ասկոչենսկայա, Ի.Ա.Բոնկ, 1991:

Նկարագարդում,ձևավորում <<ԷԻԴՈՆ>> 1991:

Թարգմանիչ՝ Լ.Ա.Տոնեյան 2020

Խմբագիր՝ Լ.Ա.Տոնեյան 2020